



Годишен извештај за
работењето на
НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје

2015



NLB

Нов пензиски фонд

Годишен извештај за
работењето на
НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје

2015



NLB

Нов пензиски фонд

Содржина

1. Профил на Друштвото	5
2. Основни податоци за НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје	6
Обраќање на Претседателот на управен одбор	10
Основни информации поврзани со објавените резултати од управувањето со пензиските фондови	12
Отворен задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд Скопје	12
Отворен доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус Скопје	14
3. Корпоративно управување, акционерски капитал и сопственичка структура	15
3.1. Корпоративно управување	15
3.2. Фидуцијарна должност	17
3.3. Кодекс за добро корпоративно управување	17
3.4. Внатрешна ревизија	17
3.5. Спонзорства и донации	18
3.6. Награди и признанија	18
3.7. Судски постапки	19
4. Организациона поставеност	20
5. Деловна етика	21
5.1. Етички кодекс	21
5.2. Усогласеност со прописи	21
5.3. Спречување перење пари	21
6. Деловни политики	22
6.1. Политика на вложувања на средствата на Друштвото со цел одржување и поддршка на успешноста во работењето на Друштвото	22
6.2. Политика на дивиденди	22
6.3. Политика на односот на долгорочниот долг спрема основната главнина	22
6.4. Големи зделки	22
7. Пазарите на капитал во 2015 година	23
8. Резултати од работењето	25
8.1. Продажба	25
8.1.1. Отворен задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд	25
8.1.2. Отворен доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус	25
8.2. Маркетинг и ПР Активности	26
8.2.1. Маркетинг	26
8.2.2. ПР активност	27
8.3. Агентска мрежа	28
8.3.1. Обука на агентите	28
8.3.2. Продажни места	28
8.4. Управување со средствата на задолжителниот пензиски фонд	29
8.4.1. Остварени приливи на средства во фондот	29
8.4.2. Инвестициско портфолио на задолжителниот пензиски фонд	29
8.4.3. Промени во структурата на инвестициското портфолио	29
8.4.4. Структура на инвестициите со средствата на задолжителниот пензиски фонд и целна структура на портфолио	31
8.4.5. Нето вредност на Фондот и движење на вредноста на сметководствената единица	31
8.4.6. Оценка на резултатите на Фондот	31
8.5. Доброволен пензиски фонд	32
8.5.1. Остварени приливи на средства во фондот	32
8.5.2. Инвестициско портфолио на доброволниот пензиски фонд	32
8.5.3. Промени во структурата на инвестициското портфолио	33
8.5.4. Структура на инвестициите со средствата на доброволниот пензиски фонд и целна структура на портфолио	34
8.5.5. Нето вредност на Фондот и движење на вредноста на сметководствената единица	34
8.5.6. Оценка на резултатите на Фондот	35

9. Управување со ризици	36
9.1. Управување со ризиците на Друштвото	36
9.1.1. Оперативен ризик.....	36
9.1.2. Пазарни ризици	36
9.1.3. Кредитни ризици	36
9.1.4. Ликвидносен ризик	36
9.2. Управување со ризици на Фондовите	37
10. Информатичка технологија	38
10.1. Сигурност на информацискиот систем	38
11. Управување со човечки ресурси	39
11.1. Развој и обука на вработените	39
11.2. Систем на внатрешно информирање базиран на веб (ИНФОНЕТ)	39
11.3. Студентски практики	39

1. Профил на Друштвото

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје е првото друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови во Република Македонија. Основано во 2005 година како друштво за управување со задолжителен пензиски фонд, а од 2009 година ја проширува дејноста и добива дозвола за управување со првиот доброволен пензиски фонд.

Друштвото управува со Отворениот задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд и Отворениот доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус.

Друштвото е член на НЛБ Групацијата. Негови акционери се Нова Љубљанска банка д.д. Љубљана и НЛБ Тутунска банка АД Скопје. Членството во Групацијата и корпоративниот бренд на НЛБ носат посебен квалитет во работењето на Друштвото, којшто подразбира трансфер на знаење, искуство и технологија меѓу членките на Групацијата.

Од основањето до денес Друштвото остварува континуиран раст и унапредување во сите сегменти во работењето што се должи на воспоставената корпоративна култура, создавањето сопствена традиција поддржана со брендот на НЛБ, ангажирањето на професионалниот кадар и современата информатичка технологија.

Поаѓајќи од својата примарна дејност, Друштвото посветува особено внимание на непосредна презентација на понудата на своите продукти, задолжително и доброволно пензиско осигурување, како и континуираното проширување и унапредување на услугите што ги нуди на своите членови. Инвестирањето на средствата на пензиските фондови, претставува примарна одговорност на добро организиран и високостручен тим. Друштвото е долгорочно определено во процесот на управувањето со средствата на пензиските фондови да обезбеди приноси од инвестирањето што ќе ги зголемат заштедите за посигурна и постабилна иднина на членовите.

Визија

Нашата визија е да бидеме еден од предводниците на реформиранiot пензиски систем во Република Македонија и заедно со останатите институции, да придонесеме за подобрување, успешност и развој на пензискиот систем кој претставува спој на социјални и финансиски аспекти и има исклучително значење за поединецот, компаниите и општеството во целина.

Мисија

Нашата мисија е да бидеме сигурно и доверливо Друштво кое воспоставува високи стандарди на квалитет во работењето во областа на пензиското осигурување и обезбедува домаќинско управување со имотот на своите членови.

2. Основни податоци за НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје

Адреса:	Ул. Мајка Тереза бр. 1 Скопје
Телефон:	02/ 5100285, 02/15 500. Fax 02/3236 989
ЕМБ на фирмата:	5989434
Даночен број:	4030005551006
Жиро сметка:	210-059894340105
Деловна банка:	НЛБ Тутунска банка АД Скопје

Датум на издавање на дозволи:

- Одлука за формирање на друштво за управување со пензиски фондови од 04.04.2005 година, издадена од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.
- Одлука за управување со пензиски фонд „Нов пензиски фонд“ – отворен пензиски фонд од 09.06.2005 година, издадена од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.
- Одлука за полноважност на условно одобрение за управување со доброволен пензиски фонд од 03.06.2009 година, издадена од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.

Структура на сопственост:

- Нова Љубљанска банка ДД Љубљана, Република Словенија со 51% од основачкиот капитал и
- НЛБ Тутунска Банка АД Скопје, Република Македонија со 49% од основачкиот капитал.
- Основачкиот капитал на Друштвото изнесува 2,12 милиони евра.
- Дејност: 66.30 –дејности на управување со фондови.

Овластен Надворешен ревизор на работењето на Друштвото за 2015 година е Друштвото Ернст и Јанг Овластени ревизори ДОО, Скопје.

Овластен Надворешен ревизор на задолжителниот пензиски фонд за 2015 година е Друштвото Ернст и Јанг Овластени ревизори ДОО, Скопје.

Овластен Надворешен ревизор на доброволниот пензиски фонд за 2015 година е Друштвото Ернст и Јанг Овластени ревизори ДОО, Скопје.

Табела 1 – Извештај за сеопфатна добивка по локални прописи

	Година завршена на 31 декември	
	2015	2014
	<i>во илјади МКД</i>	
Приходи од управување со фондови	166.531	152.205
Приходи од надоместок од придонеси	80.923	75.609
Приходи од надоместок од управување	85.607	76.594
Приходи од надоместок за премин	1	2
Расходи од управување со фондови	(46.690)	(41.350)
Расходи за МАПАС	(20.179)	(17.314)
Расходи за чувар на имот	(14.116)	(11.667)
Трошоци за трансакции	(659)	(1.252)
Трошоци за маркетинг	(7.885)	(7.477)
Трошоци за агенти	(2.622)	(2.642)
Останати трошоци од управување со фондови	(1.229)	(998)
Добивка од управување со фондови	119.841	110.855
Приходи од камати на вложувања во депозити	9.511	13.439
Приходи од вложувања во хартии од вредност	5.888	4.867
Останати приходи	1.812	905
Материјални трошоци	(14.830)	(15.504)
Трошоци за вработени	(48.367)	(46.392)
Амортизација	(2.602)	(2.842)
Останати нематеријални расходи	(8.631)	(6.951)
Бруто добивка	62.622	58.377
Данок на добивка	(6.681)	(6.294)
Данок на непризнаени расходи	-	-
Нето добивка за годината	55.941	52.083
Нето добивка од повторно вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба	24	89
Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработени	(271)	162
Друга нето сеопфатна добивка	(247)	251
ВКУПНА НЕТО СЕОПФАТНА ДОБИВКА	55.694	52.334
Финансиски показатели		
	16,7%	17,3%
ROA пред данок	14,9%	15,4%
ROA по данок	18,5%	18,3%
ROE пред данок	16,5%	16,3%
ROE по данок	57,1%	57,9%
CIR		

Табела 2 - Извештај за сеопфатна добивка по меѓународни сметководствени стандарди и меѓународни стандарди за финансиско известување (МСС и МСФИ)

	Година завршена на 31 декември	
	2015	2014
	<i>во илјади МКД</i>	
Приходи од управување со фондови	166.531	152.205
Приходи од надоместок од придонеси	80.923	75.609
Приходи од надоместок од управување	85.607	76.594
Приходи од надоместок за премин	1	2
Расходи од управување со фондови	(54.084)	(48.744)
Расходи за МАПАС	(20.179)	(17.314)
Расходи за чувар на имот	(14.116)	(11.667)
Трошоци за трансакции	(659)	(1.252)
Трошоци за маркетинг	(7.885)	(7.477)
Трошоци за агенти	(10.016)	(10.036)
Останати трошоци од управување со фондови	(1.229)	(998)
Добивка од управување со фондови	112.447	103.461
Приходи од камати на вложувања во депозити	9.511	13.439
Приходи од вложувања во хартии од вредност	5.888	4.867
Останати приходи	3.436	2.495
Материјални трошоци	(14.830)	(15.504)
Трошоци за вработени	(50.670)	(48.016)
Амортизација	(2.602)	(2.842)
Останати нематеријални расходи	(8.631)	(6.952)
Бруто добивка	54.549	50.948
Данок на добивка	5.874	8.528
Нето добивка за годината	48.675	42.420
Нето добивка од повторно вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба	24	89
Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработени	(271)	162
Друга нето сеопфатна добивка	(247)	251
ВКУПНА НЕТО СЕОПФАТНА ДОБИВКА	48.428	42.671
Финансиски показатели		
	13,8%	13,9%
ROA пред данок	12,3%	11,5%
ROA по данок	15,2%	14,6%
ROE пред данок	13,5%	12,2%
ROE по данок	59,9%	60,4%
CIR		

Табела 3 - Споредбени избрани финансиски податоци за работењето на Друштвото за 2015 година по локална регулатива и по МСС/МСФИ и причини за разликите

	Локална регулатива	МСС-МСФИ	Разлика (локална регулатива/МСС-МСФИ)
000 MKD			
Избрани финансиски податоци			
Вкупни приходи	183.741	185.365	(1.624)
Вкупни расходи	121.119	130.816	(9.697)
Данок на добивка	6.681	6.681	-
Одложени даноци	-	(807)	(807)
Нето добивка од тековното работење	55.941	48.675	7.266
Вкупен капитал	357.461	370.295	(12.834)
Вкупни средства	378.726	395.290	(16.564)
Вкупни обврски	21.266	24.996	(3.730)
ROA пред данок	16,7%	13,8%	2,9 p.p
ROA по данок	14,9%	12,3%	2,6 p.p
ROE пред данок	18,5%	15,2%	3,3 p.p
ROE по данок	16,5%	13,5%	3,0 p.p
CIR	57,1%	59,9%	-2,8 p.p

Разликите во финансиските податоци по локална регулатива и по МСС/МСФИ произлегуваат од следното: за целите на финансиско известување по МСС/МСФИ и за изработката на консолидираните финансиски извештаи на НЛБ Групацијата, Друштвото вонкниговодствено евидентира трошоци по основ на резервации за неискористени денови од годишен одмор, приходи по основ укинување на резервации за неискористени денови од годишен одмор од мината година и врши разграничување на агентските трошоци за надоместоци за склучени договори за членство во задолжителниот фонд.

Обраќање на Претседателот на управен одбор

Почитувани акционери,

По минатогодишната награда за најдобар пензиски фонд во Централна и Источна Европа, оваа година за управувањето со задолжителниот пензиски фонд, НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје доби уште попрестижна награда “Best Sovereign Reserve Fund” од страна на угледниот финансиски магазин “IPE – INVESTMENTS&PENSIONS EUROPE“. Значењето на иновативната и комплексна инвестициона стратегија наспроти релативно малиот обем на средства со кои управува Друштвото, како и на процесите кои се поврзани со спроведување на стратегијата, вклучувајќи и периодично преиспитување на претпоставките на кои истата е заснована се посочени како главни причини за наградата. Со истакнување на иновативноста во креирањето и спроведувањето на инвестиционата стратегија, се даде признание за целокупниот систем на управување на средствата и ризиците на кои се изложени средствата на фондот. Дополнително, истакнат е и значителниот напредок во развојот на системот на управување со ризици и нотирана е определбата на Друштвото за развој на човечките ресурси кои ги смета за свое најважно средство во управувањето со фондовите.

Оваа година НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје прослави 10 години од своето постоење. Како директни учесници во пензискиот систем, изградивме внатрешни капацитети за соочување со сопствените надлежности и одговорности и заедно со останатите институции обезбедивме унапредување и развој на истиот. Јубилејот го одбележавме со организација на мал настан за поблиските соработници, а трошоците предвидени за настанот ги дониравме за народната кујна во која секојдневно се згрижуваат повеќе лица на кои им е потребна помош.

И покрај намалувањето на надоместокот од уплатени придонеси кај задолжителниот пензиски фонд од 3,50% на 3,25%, Друштвото оствари одличен финансиски резултат, нето добивка во износ од над 55 милиони денари или 900 илјади евра.

Заклучно со 31.12.2015 година, капиталот на Друштвото изнесува 5,8 милиони евра.

Акумулираните средства во двата пензиски фонда со кои управува Друштвото, надминаа 305 милиони евра на крајот на 2015 година.

Друштвото ги оствари своите деловни цели за 2015 година. Резултатите во повеќето аспекти ги надминаа очекувањата (поголем број на членови од планираното, поголеми остварени приходи по основ на влезна и управувачка провизија од планираните, понизок CIR од планираното). Во управувањето со пензиските фондови имаме солидни приноси, со оглед на волатилноста на пазарите во текот на 2015 година. Во тој дел фокусот и во иднина ќе биде сигурно и стабилно инвестирање на средствата на фондовите, при што управувањето со ризиците ќе има значајна улога.

Компетенциите во управувањето, професионалните стандарди и корпоративните вредности, одговорноста кај вработените, внатрешната контрола и ревизија, политиката за следење на перформансот и наградувањето, транспарентноста во информирањето, фидуцијарната одговорност, разумното инвестирање во полза на членовите, управувањето со ризици, compliance и управувањето со поплаки се фундаменти во примена на корпоративното управување. Освен почитување на овие подрачја, превземаме должност да дејствуваме професионално и меѓусебно се почитуваме при нашата работа, посветени сме кон интегритетот и работиме чесно и правично. Инвестираме во нашите вработени, во нивното знаење, како и во квалитетот на работната средина што допринесува за нашиот успех. Работиме тимски за да ги оствариме нашите цели. Обрнуваме внимание на предизвиците и се охрабруваме меѓусебно се додека не се исполнат. Свесни сме дека успехот на НЛБ Нов пензиски фонд е можен само преку комбинација на тимска работа и индивидуални достигнувања.

Соработка со другите членки на НЛБ Групацијата, ќе се интензивира, со што синергетски ефекти од таа соработка треба да дадат дополнителни бенефити како за НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје, така и за другите членки на Групација.

Промените во регулативата, политичката неизвесност, краткорочните мерки и одлуки кои ги носат институциите на системот може во иднина да влијаат врз работењето на Друштвото. Ненавременоста во уплатите на придонесите на членовите на задолжителниот фонд, беа во фокусот на јавноста на крајот од 2015-та година, и покрај фактот дека проблемот беше евидентен од почетокот на 2015-та. Ова, како латентен проблем, може да се пренесе и да има ефекти и во 2016-та година.

Тимот на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје останува посветен кон исполнувањето на примарните цели:

- позитивен финансиски резултат,
- унапредување на услугите на членовите,
- контрола на трошоците,
- обезбедување на законски дефинираното ниво на капиталот,
- зголемување на бројот на членството во двата фонда,
- пораст на средствата во фондовите, и
- задржување на стабилноста и сигурноста на Друштвото и фондовите.

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје и во иднина ќе работи во полза на акционерите и членовите на пензиските фондови согласно своите деловни политики и интерни акти, начелата на добро корпоративно управување, транспарентност и почитувајќи ги принципите на фидуцијарната должност.

Со почит,

Давор Вукадиновиќ

Претседател на Управен одбор

Основни информации поврзани со објавените резултати одуправувањето со пензиските фондови

Отворен задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд Скопје

Приносот¹ на Отворен задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд за периодот 31.12.2008 – 31.12.2015 сведен на годишно ниво изнесува:

- **Номинален принос 7,87%,**
- **Реален принос 6,45%.**

Реалниот принос се добива од номиналниот принос, коригиран за промената на нивото на трошоците на живот во пресметковниот период.

Надоместоци² кои ги наплатуваше Друштвото во периодот за кој се пресметува приносот 31.12.2008 -31.12.2015

Период	01.02.2008-30.04.2009	01.05.2009-31.12.2009	01.01.2010-31.12.2010	01.01.2011-31.12.2011	01.01.2012-31.05.2013	01.06.2013-31.12.2013	01.01.2014-31.12.2014	01.01.2015-31.12.2015
Надоместок од придонеси	6,90%	6,50%	5,50%	4,50%	4,00%	3,75%	3,50%	3,25%
Месечен надоместок од вредноста на нето средствата			0,05%			0,045%	0,045%	0,040%
<u>Надоместок за премин</u>								
Број на денови на членство ≤720	15 евра (во денарска противвредност)							
Број на денови на членство > 720	Не се наплаќа надомест за премин							

Трансакциони провизии³ платени од средствата на пензискиот фонд за периодот за кој се објавува приносот 31.12.2008-31.12.2015 изнесуваат вкупно **17.022.501** денари. Износот на трансакциони провизии по една сметководствена единица изнесува 0,16 денари.

Надоместок од придонеси	3,25%
Месечен надоместок од вредноста на нето средствата на фондот	0,040%
<u>Надоместок за премин</u>	
Број на денови на членство ≤720	15 евра (во денарска противвредност)
Број на денови на членство > 720	Не се наплаќа надомест за премин

Надоместоци⁴ кои ги наплатуваше Друштвото во 2015 година:

Трансакциони провизии⁵ платени од средствата на пензискиот фонд за периодот 01.01.2015-31.12.2015 изнесуваат вкупно **3.055.107** денари. Износот на трансакциони провизии по една сметководствена единица изнесува **0,03** денари.

Вредноста на нето средствата акумулирани во Отворениот задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд на 31.12.2015 година изнесува **18.578** милиони денари.⁶

1,2,4,6 Извор. Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување

3,5 Извор. НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје

Во Отворен задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд Скопје на 31.12.2015 има 193.689 членови.⁷

Приносот на Вашата индивидуална сметка е променлив и зависи од приносот на Вашиот задолжителен пензиски фонд и од надоместоците наплатени од Вашето друштво кое управува со задолжителениот пензиски фонд.

Отворен доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус Скопје

Приносот⁸ на средствата во Отворениот доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија Плус за периодот од 31.12.2009 до 31.12.2015 година, сведен на годишно ниво изнесува:

- **номинален принос 6,16%**,
- **реален принос 4,25%**

Реалниот принос се добива од номиналниот принос коригиран за промената на нивото на трошоците на живот во пресметковниот период.

Надоместоци⁹ кои ги наплатуваше Друштвото во периодот за кој се објавува приносот 31.12.2009 - 31.12.2015

Период	31.12.2009-28.02.2011	01.03.2011-31.12.2015
Надоместок од придонеси*	5,25%	3,80%
Месечен надоместок од вредноста на нето средствата	0,15%	0,10%

Трансакциони провизии¹⁰ платени од средствата на пензискиот фонд за периодот за кој се објавува приносот 31.12.2009-31.12.2015 изнесуваат вкупно 742.183 денари. Износот на трансакциони провизии по една сметководствена изнесува 0,32 денари.

Приносот на Вашата доброволна индивидуална сметка и/или професионална сметка е променлив и зависи од приносот на Вашиот доброволен пензиски фонд и од надоместоците наплатени од Вашето друштво кое управува со доброволниот пензиски фонд.

Надоместоци¹¹ кои ги наплатуваше Друштвото во 2015:

Надоместок од придонеси	3,80%
Месечен надоместок од вредноста на нето средствата	0,10%
<u>Надоместок за премин</u>	
Број на денови ≤360	10 Евра во денарска противвредност
Број на денови > 360	не се наплаќа надоместок за премин

Кај членовите со професионални пензиски сметки (членови на професионални пензиски шеми), надоместокот од придонеси се уредува со договорот за вклучување на професионалната пензиска шема во Отворени доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус и е наведен во Правилата на професионалната пензиска шема.

^{7,8, 9,11} Извор. Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување

¹⁰ Извор НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје

Трансакциони провизии¹² платени од средствата на пензискиот фонд за периодот 01.01.2015-31.12.2015 изнесуваат вкупно 293.543 денари. Износот на трансакциони провизии по една сметководствена единица изнесува 0,13 денари.

Во Отворениот доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус Скопје на 31.12.2015 има 8.591 членови¹³.

Вредноста на нето средствата акумулирани во Отворениот доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус на 31.12.2015 година изнесува 338,15 милиони денари.¹⁴

Менаџерска структура

Управен одбор

Давор Вукадиновиќ – Претседател на Управниот одбор
Петер Велкаврх - Заменик претседател на Управен одбор
Мира Шекутковска – Член на Управен одбор

Директори на Сектори

Сузана Несторова - Директор за Сектор за внатрешна ревизија
Петар Талески - Директор на Сектор за управување со ризици и позадински операции

¹² Извор НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје

^{13,14} Извор МАПАС

3. Корпоративно управување, акционерски капитал и сопственичка структура

3.1. Корпоративно управување

Корпоративното управување во Друштвото претставува збир на правила со кои се уредуваат начинот, постапките и процесите преку кои Управниот, Надзорниот одбор, лицата со посебни овластувања и одговорности и раководните лица во Друштвото, донесуваат одлуки во врска со управувањето на Друштвото, ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ НЛБ Пензија плус и начинот како се следи имплементацијата на тие одлуки.

Целта на доброто корпоративно управување е обезбедување одговорност и транспарентност во работењето на Друштвото, создавање на доверба меѓу Управниот и Надзорниот одбор и заинтересираните субјекти особено членовите на пензиските фондови и подобрување на ефикасноста на работењето на Друштвото и пензиските фондови.

Собрание на акционери

Во текот на 2015 година беа одржани две седници.

Годишното собрание беше одржано на 30.03.2015 година при што Собранието ги усвои редовните точки за работа.

На Собрание одржано на 14.10.2015 година беа усвоени: Одлука за избор на Круно Абрамович за член на Надзорен одбор и Одлука за измена и дополнување на Статутот на Друштвото.

Надзорен одбор

Водечката улога во рамките на системот на корпоративното управување ја има Надзорниот одбор кој ги дефинира мисијата и целите на Друштвото, ги застапува интересите на Друштвото, обезбедувајќи заштита на акционерите. Надзорниот одбор врши контрола и надзор врз управувањето со Друштвото и пензиските фондови што го врши Управниот одбор, одговорен е да обезбеди добро работење, управување и стабилност на Друштвото и пензиските фондови, одговорен е за утврдување на стратегијата на Друштвото и пензиските фондови, навремено и точно финансиско известување на МАПАС, утврдување на деловните приоритети и насочување на работењето на Управниот одбор.

Во 2015 година, Надзорниот одбор одржа 6 седници. Надзорниот одбор работеше и одлучуваше согласно Статутот на Друштвото и Деловникот за работа на Надзорниот одбор при што одлуките ги донесуваше едногласно. На седниците, членовите на Надзорниот одбор активно учествуваа во работата, слободно ги изразуваа своите ставови и мислења во врска со дневниот ред и другите прашања и отворено дискутираа за искажаните ставови.

Во текот на 2015 година, Надзорниот одбор на Друштвото го сочинуваа 4 (четири) членови, од кои еден независен и тоа:

1. Љоша Уршич - Претседател на Надзорен одбор, до 16.09.2015 година. Вработен и Претседател на Управниот одбор на Скупна - пензиско друштво д.д. Љубљана, со дејност: Пензиски фондови;
2. Марјета Звер Цанкар - Претседател на Надзорен одбор, од 24.12.2015 година (до 24.12.2015: Член на Надзорен одбор). Вработена на местото: Заменик директор во Сектор за управување со НЛБ Групацијата во НЛБ д.д. Љубљана, со дејност: Банкарство;
3. Јорданка Грујоска - Член на Надзорен одбор. Вработена на местото: Директор на Сектор за логистика во НЛБ Тутунска банка АД Скопје, со дејност: Друго монетарно посредување;
4. Круно Абрамович – Член на Надзорен одбор, од 22.12.2015 година. Вработен и Претседател на Управниот одбор на НЛБ Склади управување со средства ДОО Љубљана, со дејност: Останати финансиски услуги;
5. Кенан Идризи - Независен член на Надзорен одбор. Вработен на местото: Директор на Сектор за средства и ликвидност во Македонска Банка за поддршка на развојот АД Скопје, со дејност: Останати финансиски дејности;

Надзорниот одбор на Друштвото е составен од најмалку четири члена кои ги избира Собранието на акционери, кои по изборот треба да бидат одобрени од страна на МАПАС, при тоа водејќи грижа за балансиран состав, експертски знаења и адекватна персонална квалификација на членовите. Најмалку еден од членовите на Надзорниот одбор е независен член.

Во 2015 година, членовите на Надзорниот одбор на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје, остварија примања од заснован работен однос кај други работодавачи, кои се наведени во текстот погоре, и тоа:

- Плата: 15.486 илјади МКД
- Надоместоци на плата: 0 МКД
- Бонус: 2.989 илјади МКД
- Осигурувања: 268 илјади МКД
- Други права: 155 илјади МКД

Забелешка: Примањата на членовите на Надзорниот одбор, кои ја остваруваа функцијата само во дел од 2015 година, Аљоша Уршич и Круно Абрамович, се утврдени за периодот на времетраење на мандатот (Аљоша Уршич), односно за месец декември 2015 година (Круно Абрамович).

Во 2015 година, членовите на Надзорниот одбор на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје, не остварија примања (плата, надоместоци на плата, бонус, осигурувања и други права) од членство во органи на управување на други Друштва.

Управен одбор на Друштвото

Управниот одбор го претставува и застапува Друштвото и пензиските фондови и раководи со нивната работа и има најшироки овластувања во управувањето, вршењето на сите работи поврзани со водењето на работите, тековните активности и дејствува во сите околности од име на Друштвото и пензиските фондови во рамките на предметот на работењето, освен за оние за кои е потребна согласност од Надзорен одбор.

Управниот одбор работи и одлучува на редовни седници кои се одржуваат најмалку еднаш месечно. Покрај редовните седници, Управниот одбор одлучуваше и секојдневно со одлуки надвор од седница. Во 2015 година Управниот одбор одржа 29 седници.

Членовите на Управниот одбор ги избира Надзорниот одбор, согласно законските критериуми. Во тековната година, Управниот одбор работеше во непроменет состав.

Управниот одбор ги извршуваше надлежностите предвидени со Статутот на Друштвото и Деловникот за работење и надлежност на Управниот одбор, се грижеше за тековното работење на Друштвото, воспоставување на структура на добро корпоративно управување, ги извршуваше одлуките на Собранието и на Надзорниот одбор и се грижеше за нивно спроведување, донесуваше општи акти, ја утврдуваше стратегијата, деловната политика и годишниот план на Друштвото, го контролираше инвестирањето на средствата на Друштвото и пензиските фондови. Понатаму, Управниот одбор се грижеше за обезбедување на услови за работење на Друштвото во согласност со прописите, управување и следење на ризиците на кои е изложено Друштвото.

Во 2015 година, членовите на Управниот одбор на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје, остварија примања од работен однос во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје, и тоа:

- Плата: 13.745 илјади МКД
- Надоместоци на плата: 0 МКД
- Бонус: 2.357 илјади МКД
- Осигурувања: 637 илјади МКД
- Други права: 1.053 илјади МКД

Во 2015 година, членовите на Управниот одбор на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје, не остварија примања (плата, надоместоци на плата, бонус, осигурувања и други права), од членство во органи на управување на други Друштва и од работен однос кај други работодавачи.

Одбор за управување со инвестиции

Одборот е постојно, стручно, консултативно, координативно и советодавно тело на Управниот одбор, што Управниот одбор го формира од редот на своите членови и други лица. Во составот на Одборот за управување со инвестиции се именувани лица со високо стручни познавања од областа на инвестирањето и управувањето со ризиците.

- Одборот за инвестиции работи на седници кои се одржуваат најмалку еднаш месечно. Во текот на 2015 година Одборот одржа 12 седници.

Одборот за инвестиции ги следеше и анализираше: информациите за состојбите на финансиските пазари и пазарот на капитал во Република Македонија, ЕУ, земјите членки на ОЕЦД и пошироко, основните показатели за управувањето со инвестициите на фондовите, структурата на инвестициското портфолио на фондовите, ризиците поврзани со инвестирањето на средствата, законски и интерно поставени лимити за инвестирање на средствата.

3.2. Фидуцијарна должност

Членовите на Управен одбор, Надзорен одбор, раководно лице и орган на Друштвото имаат фидуцијарна должност да работат единствено во корист на интересите на членовите и на пензионираниите членови на пензиските фондови со кои управува Друштвото, која ја спроведуваат со примена на високи стандарди на етика и интегритет и без конфликт на интереси.

Друштвото обезбедува примена на фидуцијарната должност од стана на секој вработен и ангажирано лице во Друштвото.

3.3. Кодекс за добро корпоративно управување

Во Кодексот за добро корпоративно управување на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје пропишани се правила, стандарди и принципи согласно кои се воспоставени практики на добро корпоративно управување во Друштвото. Правилата за добро корпоративно управување во целост се применуваа во работењето на Друштвото во 2015 година.

Друштвото има воспоставено ефикасен систем на поплаки од членовите на пензискиот фонд, систем за контрола на усогласеност на работењето на Друштвото и пензиските фондови со прописите, систем на идентификација, мерење и управување со ризици во работењето.

Водејќи се од правилата и стандардите за управување и раководење на органите, Друштвото го зголемува нивото на доверба кај вработените, членовите, пензионираниите членови и потенцијалните членови на пензиските фондови со кои управува.

3.4. Внатрешна ревизија

Внатрешната ревизија во НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје е организирана како независен организационен дел, функционално и организациски издвоен од останатите делови на Друштвото, непосредно одговорен за својата работа пред Надзорниот одбор на Друштвото. Внатрешната ревизија на НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје ги извршува своите активности во согласност со законската регулатива за пензиски фондови, етичкиот Кодекс, меѓународните стандарди за внатрешна ревизија и своите интерни акти.

Основната цел на работењето на внатрешната ревизија е преку своите прегледи да обезбеди превентивна, целосна и континуирана контрола на работењето на Друштвото и Фондовите, да даде разумно уверување на Управниот и Надзорниот одбор дека Друштвото и Фондовите работат согласно законските, подзаконските и интерните акти, дека сметководствената евиденција и финансиските извештаи на Друштвото и Фондовите се точни и потполни, дека воспоставениот систем на внатрешни контроли и управувањето со ризиците адекватно и ефикасно делуваат.

Внатрешната ревизија во 2015 година ги спроведуваше ревизорските активности врз основа на Годишниот план за работа, врз основа на барањата на Надзорниот Одбор и барањата на Центарот за внатрешна ревизија на НЛБ дд Љубљана. Планирањето на ревизорските прегледи првенствено е засновано на анализа и оценка на ризиците на сите процеси карактеристични за Друштвото и Фондовите.

Во текот на 2015 година, Секторот за внатрешна ревизија изврши вкупно 5 (пет) планирани редовни ревизорски прегледи и три вонредни прегледи. После секој завршен преглед, внатрешната ревизија доставуваше конечни ревизорски извештаи до Управниот одбор и ревидираните организациони единици во кои укажуваше на одредени слабости, недостатоци и можни ризици, препорачуваше мерки за нивно отстранување или ублажување, даваше предлози за одредени подобрувања на ефективността на процесите, контролните системи и општата ефикасност на работење на Друштвото и Фондовите.

Врз основа на наодите до кои дојде внатрешната ревизија при спроведување на ревизорските прегледи во 2015 година разумно се увери дека системот на внатрешни контроли и управувањето со ризиците во ревидираните подрачја на Друштвото и Фондовите генерално, се добри.

За позначајните констатации, ризици и препораки од ревизорските прегледи, на квартална основа го известуваше Надзорниот одбор на Друштвото, како и за тековниот статус на отворените препораки, мерките и активностите на Управниот одбор за нивна реализација.

3.5. Спонзорства и донации

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје е активно вклучен во поддршката и иницијативите кои придонесуваат кон развојот на спортот, културата, образованието и хуманитарната дејност во Република Македонија. Наша цел е создавање на здраво општество кое ќе знае да ги почитува општествените вредности.

НЛБ Нов пензиски фонд организираше повеќе хуманитарни акции во 2015 година при што се донирани средства на народната кујна за која се грижи хуманитарна организација. Донацијата послужи за набавка на храна, подмирување на неплатени сметки и задоволување на основните санитарни потреби на кујната, во која секојдневно се згрижуваат повеќе од 200 лица на кои им е потребна помош.

Донирани се финансиски средства на Пунктот за бездомници за кој се грижи Црвениот крст на

град Скопје со цел подобрување на психосоцијалната и здравствена состојба на бездомниците кои го посетуваат пунктот, но и оние кои се згрижуваат во прифатилиштето. Се обезбеди поддршка за претставниците на Специјалната олимпијада кои оваа година ги бранеа боите на Македонија на Специјалната олимпијада која се одржа во Лос Анџелес, САД. Во соработка со Црвениот крст на град Скопје се организираше крводарителска акција при која вработените во Друштвото донираа крв.

3.6. Награди и признанија

По минатогодишната награда за најдобар пензиски фонд во Централна и Источна Европа, оваа година за управувањето со задолжителниот пензиски фонд, НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје доби уште попостижна награда “Best Sovereign Reserve Fund” од страна на угледниот финансиски магазин “IPE – INVESTMENTS&PENSIONS EUROPE”. Според “IPE”, НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје ги исполнува критериумите за оваа нова категорија награди, пред се поради својот задолжителен карактер и својата улога во реформираниот пензиски систем во Република Македонија.

Оваа награда е уште една потврда за успешна работа на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје, како и НЛБ Групацијата, но притоа и за Република Македонија за успешното функционирање на целокупниот систем на капитално финансирано пензиско осигурување.

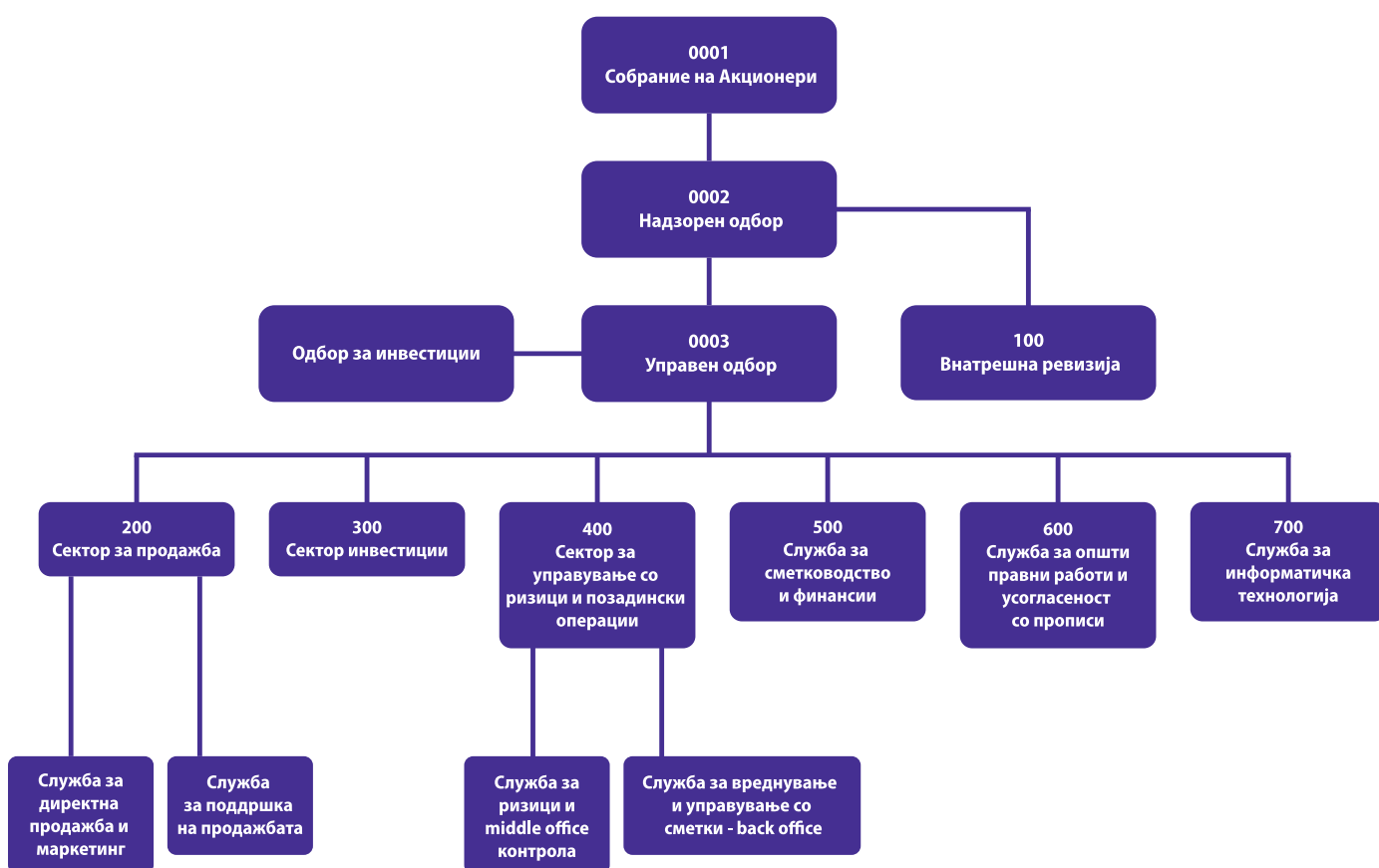
3.7. Судски постапки

Во 2015 година Друштвото соработуваше со Адвокатската канцеларија Б.Радојчиќ.
На 31.12.2015 година нема судски постапки во тек против Друштвото и одговорните лица на Друштвото.

4. Организациона поставеност

Организационата поставеност на Друштвото е предмет на континуирана проценка на Управниот одбор кој го следи работењето и донесува одлуки за реорганизирање во зависност од оперативните потреби.

Актуелната организациона структура на Друштвото е следна:



5. Деловна етика

5.1. Етички кодекс

Етичкиот кодекс на Друштвото ги опфаќа највисоките стандарди на интегритет, професионалност, морални принципи и правилата на однесување на членовите на Надзорен одбор, Управен одбор, лицата со посебни овластувања и одговорности, раководните лица и вработените во Друштвото.

Во Друштвото е воспоставен ефикасен систем на контрола на усогласеноста во работењето со прописите. Со истиот се осигурува соодветна примена на прописите во работењето, а воедно се намалуваат ризиците од неусогласеност во работењето со законската регулатива.

Друштвото ги презема и сите потребни мерки за спречување на злоупотреба на информациите добиени како резултат на службената положба од страна на лицата кои имаат пристап до информации за инвестирање на средствата на пензиските фондови.

5.2. Усогласеност со прописи

Системот на контрола на усогласеноста во работењето на Друштвото и пензиските фондови со прописите, се практикува преку дефинирано старателство на прописите.

Во врска со регулативата која беше донесена во 2015 година, Старателите навремено изготвуваа известувања кои беа разгледувани на седници на Управен одбор и со тоа континуирано и тековно го информираа Управниот одбор за измените и активностите кои треба да ги преземе Друштвото.

Друштвото во 2015 година:

- ги прифати и ги потврди Минималните стандарди за усогласеност на работењето и засилување на интегритетот во НЛБ Групацијата, кои ги доби од Управата на НЛБ д.д. Љубљана.
- Согласно Минималните стандарди определи Координатор и Заменик координатор од редот на вработените во Службата за општи, правни работи и усогласеност со прописи;
- донесе Насоки за спречување и откривање корупција, судир на интереси и ограничување на давањето и примањето на подароци за вработените во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје,
- донесе Правилник во врска со неспојливост на дејствувањето за членови на Управниот одбор, раководните лица и останатите вработени во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје,
- го ажурираше Правилникот за спроведување на постапки за истражување на сомневања за штетни однесувања, превземање мерки и заштита на пријавувачите.

Друштвото води политика која овозможува брзо откривање појави на законска неусогласеност и донесување благовремени и ефикасни мерки за нивно отстранување.

5.3. Спречување перење пари

Друштвото има усвоено и применува Програма за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело, одржува обуки од таа област, соработува со надлежните институции и во целост ги има имплементирани сите инструменти кои произлегуваат од законската регулатива и се однесуваат на ефикасно откривање и спречување перење пари. Целта на Друштвото е да оневозможи доброволниот пензиски фонд со кој управува да биде искористен за спроведување на нелегални активности.

6. Деловни политики

6.1. Политика на вложувања на средствата на Друштвото со цел одржување и поддршка на успешноста во работењето на Друштвото

Друштвото ги инвестира своите слободни парични средства согласно законската регулатива и интерните акти. Законската регулатива ги дефинира видовите на инструменти во кои Друштвото може да инвестира и видовите на инструменти во кои Друштвото не смее да ги инвестира своите средства. Слободните средства на Друштвото се инвестирани во должнички инструменти издадени од државата и банкарски депозити.

Основните принципи при вложувањето на средствата на Друштвото се: сигурност на средствата, диверзификација на ризикот и одржување на адекватна ликвидност на Друштвото. Основна цел на инвестирањето на средствата на Друштвото е долгорочно остварување принос со истовремено одржување на прифатлива стапка на ризик.

6.2. Политика на дивиденди

Усвојувањето на Годишната сметка и Годишниот извештај за работењето на Друштвото е предмет на расправа и одлучување на Годишното собрание на акционери на Друштвото. По разгледување и усвојување на Годишната сметка и Годишниот извештај, Собранието на акционери одлучува за распоредување на добивката и за покривање на загубите.

Во 2015 година, согласно Одлуката за распределба на добивката на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје за 2014 година, донесена на Годишното собрание на акционери, од остварената добивка за 2014 година во износ од 52,1 милион МКД, е исплатена дивиденда во износ од 43,3 милиони МКД.

6.3. Политика на односот на долгорочниот долг спрема основната главнина

Во пасивата на Друштвото на ден 31.12.2015 година, обврските учествуваат со 5,6%, од кои најголем дел се краткорочни обврски. Односот на долгорочниот долг на Друштвото спрема основната главнина во 2015 година изнесуваше 1% и нема значителни промени во однос на 2014 година. Во наредниот период не очекуваме зголемување на овој однос.

6.4. Големи зделки

Друштвото во 2015 година немаше зделки со кои стекнува или оттуѓува имот на Друштвото чија вредност изнесува над 20% од книговодствената вредност на имотот на Друштвото, определена врз основа на последните финансиски извештаи на Друштвото.

7. Пазарите на капитал во 2015 година

Генерално, изминатата година беше одбележена со поголема волатилност на пазарите на капитал. Од почетокот на годината пазарите имаа значајни позитивни движења, додека пак во втората половина имаше зголемена волатилност и на крајот од годината имаа значителни загуби во однос на нивните највисоки нивоа достигнати во текот на годината. Значајни позитивни приноси имаше рускиот индекс во локална валута од 32,3%, индексите на периферните земји Португалија 18,6% и Италија 15,8%, јапонскиот Nikkei 11% и германскиот DAX од 9,6%.

Најлош перформанс во изминатата година имаа пазарите во развој, заради силниот пад на цените на суровините и нафтата. И покрај позитивниот перформанс од 11,2% во локална валута, силна волатилност беше забележана кај Шангајскиот индекс кој од највисокото ниво достигнато во јуни до крајот на годината изгуби скоро 36%.

Во текот на оваа година значајна тема беше зголемувањето на каматната стапка на ФЕД кое се случи во декември. Зголемувањето изнесуваше 0,25 п.п. и сега каматната стапка во САД е на ниво од 0,5%.

Фундаменталните макроекономски показатели за САД упатуваат на раст на економијата, која заклучно со третиот квартал од годината споредено со истиот период од минатата година изнесува околу 2,1%. Стапката на невработеност во месец декември изнесува 5% и е намалена од почетокот на годината за 0,6 п.п. Инфлацијата изнесува 0,5% и е пониска од таргет инфлацијата на ФЕД. Заради подобрувањето на пазарот на труд и зголемувањето на персоналниот доход, довербата на потрошувачите во САД во текот на целата година се одржува на високо ниво.

Според последните објавени податоци, индустриското производство има пад од 1,2% на годишно ниво и има намалување на искористеноста на капацитетите од почетокот до крајот на годината од 80,1% на 77%. Причина за падот на индустриското производство е заради падот на извозот, под влијание на растот на вредноста на доларот.

Подобрување има и во секторот real estate. Растот на S&P Case Schiller индексот, кој го покажува растот на цените на недвижностите во 20 најголеми градови во САД во 2015 година изнесува околу 5,5%.

Во текот на 2015 година и европските земји го зголемија растот под влијание на експанзивната монетарна политика и спроведување на одредени фискални реформи и реформи на пазарот на трудот. Во текот на 2015 година значајна вест за пазарите беше Грција. Високото задолжување и неприфаќањето на условите на кредиторите од страна на Грција предизвика политичка криза во рамките на Унијата и беше неизвесно сервисирањето на долговите од страна на Грција. Сепак, по подолги преговори се постигна консензусно решение и Грција повторно почна да ги враќа долговите. Дополнителен фактор кој придонесува за понизок раст на земјите членки се и санкциите кон Русија кои беа продолжени во текот на месец јуни.

Голема закана за европскиот континент претставува терористичката организација ИСИС. Војните на Блискиот Исток предизвикуваат прилив на голем број емигрантите од овој регион, што претставуваат потенцијална опасност за европските земји.

ЕЦБ во текот на 2015 година за првпат ја примени мерката квантитативно олеснување која првично беше планирана да трае до месец септември 2016 година. Износот кој месечно се откупува изнесува 60 милјарди ЕУР и опфаќа должнички инструменти издадени од државите кои задоволуваат одредени критериуми за инвестирање, обврзници издадени од одредени институции од ЕУ, asset backed securities, covered bonds и сл. На состанокот во месец декември рокот на откуп беше продолжен за дополнителни шест месеци и беа вклучени и нови инструменти како обврзници издадени од локална самоуправа. Каматната стапка на ЕЦБ немаше промена во текот на годината.

Растот на БДП во рамките на еврозоната заклучно со третиот квартал од годината во однос на истиот период од минатата година, изнесуваше 1,6%, при што Германија имаше раст од 1,7%, Франција 1,1% и Италија 0,8%, што е во рамките на очекувањата на аналитичарите. Стапката на невработеност во рамките на еврозоната падна од 11,5% на 10,5%, а инфлацијата во рамките на еврозоната заклучно со декември на годишно ниво изнесува 0,2%.

Во 2015 година, голем дел од земјите во развој се соочува со политички и економски кризи. Стравот од поголем одлив на капитал во услови на зголемување на каматната стапка во САД, предизвика пад на валутите во овие земји и поголеми падови на пазарите на капитал. Дополнително, падот на цената на нафтата и останатите сировини предизвикаа намалување на растот или пад на економската активност на земјите во развој.

Кина во текот на 2015 се соочуваше со понизок раст, кој произлегува од одливот на капитал заради повисоките каматни стапки во помалку ризичните економии и реструктурирањето на економијата, која кинеските власти сакаат да ја реформираат и да ја направат повеќе пазарно ориентирана од сегашната состојба на планирана економија, која креира преголеми неискористени капацитети и неправилно трошење на ресурсите. Структурните реформи кои ги спроведуваат кинеските власти имаат за цел да ја направат кинеската економија помалку зависна од инвестиции и извоз и да го зголемат учеството на домашната крајна побарувачка во вкупниот БДП.

Во текот на 2015 година Кинеската Централна Банка двапати ја намалуваше референтната каматна стапка со цел полесно да се справи со шоките кои се предизвикуваат со спроведување на одредени реформи и со тоа да го подобри растот на економијата. Во текот на месец август кинеската централна банка се одлучи за девалвирање на јуанот со цел да се зголеми извозот од оваа земја.

Заклучно со третиот квартал од годината, растот на БДП изнесува 6,9%, што беше во рамките на очекувањата на аналитичарите. Инфлацијата изнесува 1,6% и е пониска од планираната, што дозволува понатамошно намалување на каматната стапка. Во текот на оваа година Кина има силен пад на увозот и извозот, што пред се се должи на падот на цените на сировините, каде Кина е извозник, и пад на цената на нафтата каде таа е увозник.

Во текот на оваа година повторно имаше раст на цените на обврзниците. Американските 10 годишни Treasuries имаа раст од 0,8%, Британските Gilt 0,4%, Германските Bunds 0,3%, Француските 0,6%, Италијанските 4,7% и Шпанските 1,5%. Корпоративните обврзници со инвестициски кредитен рејтинг, освен оние издадени од финансиски институции во УСД, ЕУР и ГБП имаа незначителен пад и тоа -1,7%, -1,4% и -0,3%. NY USD имаа пад од 5%, а NY EUR раст од 0,6%.

Во текот на 2015 година година имаше значајно поместување на вредноста на доларот во однос на еврото и јенот. Доларот порасна 10,3% во однос на еврото, заради очекуваната дивергенција на монетарните политики на овие земји. Запирањето на квантитативното олеснување во САД и најавите за поекспанзивна монетарна политика во еврозоната и Јапонија беа причините за позитивното движење на доларот и падот на еврото и јенот.

Во текот на 2015 година, Република Македонија се соочуваше со повеќе политички предизвици кои придонесоа за успорување на економската активност во однос на 2014 година. Растот на БДП заклучно со третиот квартал од годината изнесуваше 3,5%, а имаше негативна стапка на инфлација од -0,3%, под влијание на падот на цената на нафтата и останатите сировини. Индустриското производство заклучно со месец ноември имаше раст од 11,2% на годишно ниво.

Референтната каматна стапка на Централната Банка на Република Македонија во текот на целата година остана непроменета и изнесува 3,25% на благајнички записи со рочност 28 дена.

Во 2015 година, под влијание на намалувањето на каматните стапки во надворешното окружување имаше и пад на каматните стапки на државните обврзници. Купонската камата на 5 годишната обврзница во ЕУР се задржа на 2,7% од декември 2014 до јуни 2015 кога беше и последната аукција за оваа рочност, додека пак купонската камата на 3 годишната обврзница од декември 2014 до јуни 2015 година (кога имаше последна емисија) падна од 3,65% на 2,65%. Јавниот долг на Влада на Република Македонија заклучно со месец декември е зголемен од 3,921,3 милиони ЕУР на 4.224,8 милиони ЕУР односно од 46% на 47% од БДП.

Македонскиот берзански индекс во текот на 2015 година имаше пад од -0,59%. Сите регионални индекси имаа пад во текот на 2015 година, каде најголем имаше SOFIX индексот кој падна околу 12%.

8. Резултати од работењето

8.1. Продажба

8.1.1. Отворен задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд

Друштвото ја заврши 2015 година со 193.689¹ членови и времено распределени лица во НЛБ Пензиски фонд. Вкупниот број на сметки и потсметки во текот на 2015 година е зголемен за 15.896.

Релативното учество, во вкупниот број на членови во задолжително пензиско осигурување, на НЛБ Пензиски фонд е зголемено од 47,65% на 47,79%.

Вкупните нето средства акумулирани во НЛБ Пензиски фонд на крајот на 2015 година изнесуваат 18.578,00 милиони денари² (околу 301,62 милиони евра³) и во однос со 2014 година се зголемиле за 3.255,92 милиони денари (52,86 милиони евра⁴).

Година	Вкупно членство НЛБ Пензиски фонд	Годишна промена на членство	Пазарно учество во вкупно задолжителни пензиски фондови	Вкупно нето средства во фондот*	Годишна промена кај нето средства*	Пазарно учество во вкупни средства во задолжителни пензиски фондови
2013	166.329	13.071	47,52%	12.447,83	2.673,16	46,44%
2014	177.793	11.464	47,65%	15.322,08	2.874,25	46,39%
2015	193.689	15.896	47,79%	18.578,00	3.255,92	46,50%

* Во милиони денари

8.1.2. Отворен доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус

Во НЛБ Пензија плус бројот на членови во 2015 година е зголемен за 884 члена, со што вкупниот број на членови⁵ изнесува 8.591, од кој 5.443 се со индивидуално членство⁶, а 3.148 се членови со професионална сметка⁷.

Релативното учество на НЛБ Пензија плус во вкупниот број на членови во доброволните пензиски фондови е зголемено од 37,72% на 39,51%.

Вкупните нето средства акумулирани во НЛБ Пензија плус на крајот на 2015 година изнесуваат 338,15 милиони денари⁸ (5,49 милиони евра⁹), и во однос на 2014 година се зголемени за 94,68 милиони денари (2,40 милиони евра¹⁰).

1,2,5,6,7,8 Извор. Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување

2,4,9,10 По среден курс на НБРМ со ден 31.12.2015 кој изнесува 61,5947

Година	Вкупно членство НЛБ Пензија плус	Годишна промена на членство	Пазарно учество во вкупно членство во доброволни пензиски фондови	Вкупно нето средства во фондот*	Годишна промена кај нето средства*	Пазарно учество во вкупни средства во доброволни пензиски фондови
2013	6.353	1.001	34,29%	164,08	53,70	51,55%
2014	7.707	1.354	37,72%	243,47	79,39	48,14%
2015	8.591	884	39,51%	338,15	94,68	45,94%

* Во милиони денари

8.2. Маркетинг и ПР Активности

Основниот фокус на маркетинг активностите на Друштвото е подобрување на информираноста на членовите за инвестирањето на средствата, правата и обврските кои ги стекнуваат со членството во вториот и третиот пензиски столб. Дополнително, маркетинг активностите се насочени и кон зголемување на заинтересираноста на членовите за пензиското осигурување и за состојбата на нивните пензиски сметки.

Маркетинг активностите на Друштвото во 2015 година имаа за цел, да ја зајакнат сликата за брендот, продуктите и услугите во мислите на целиот пазар. Друштвото во 2015 година користеше различни рекламни средства кои се во директна интеракција со потрошувачите. Преку директен маркетинг и персонализирање на маркетинг-комуникациите, Друштвото работеше на зголемување на пазарното влијание, а целта на ваквиот начин на комуникација беше поефикасно да се допре до таргетираните членови со цел градење на долгорочен однос со истите.

И во 2015 година Управниот одбор ги насочи своите активности кон позитивно претставување на компанијата во јавноста, едукација на населението за пензискиот систем, како и кон запознавање на јавноста со законските измени, состојбите и перспективите во капитално финансираното пензиско осигурување.

8.2.1. Маркетинг

Една од позначајните маркетинг активности беше воведувањето на новиот корпоративен идентитет, а особено внимание се обрна на изработката на новата веб страна, применувајќи ги стандардите на НЛБ Групациската во однос на изгледот, структурата и начинот на функционирањето. Новата веб страна на Друштвото ќе овозможува подобро информирање на членовите, пензионирани членови и идните членови за пензискиот систем, членството во некој од фондовите, инвестирањето и управувањето со средствата, преглед на состојбата на пензиските сметки и условите за користење на пензија во некој од фондовите. Друштвото продолжи да го развива и негува односот со клиентите преку социјалните медиуми и постојано тежнееше кон зголемување на својата он-лајн препознатливост и видливост. Фокусот беше насочен кон интензивирање на комуникацијата со соодветни старосни групи преку социјалните медиуми, со цел едукација и зголемување на интересот за услугите кои се нудат.

Он-лајн рекламирањето во 2015 година се одвиваше преку банер реклами, преку кои се вршеа мултимедијални презентации, на кој посетителите можеа да кликнат и да добијат повеќе информации за продуктите на Друштвото или да се едуцираат за пензискиот систем во Република Македонија.

Оваа година НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје прослави 10 години од своето постоење. Јубилејот се одбележа со организација на мал настан за поблиските соработници, а трошоците предвидени за настанот се донираа за народната кујна во која секојдневно се згрижуваат повеќе лица на кои им е потребна помош.

Во 2015 година се изврши истражување на мислење за годишните известувања, познавањата на системот, лојалноста и задоволството на членовите на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ НЛБ Пензија плус. Истражувањето се состоеше од поставување на претходно дефинирани прашања во Прашалник, по e-mail и преку телефон. Имеил анкетата се дистрибуираше до вкупно 18.492 члена, од кои 14.864 се членови на НЛБ Пензиски фонд, а 3.628 се членови на НЛБ Пензија плус. Одговор на прашањата преку e-mail анкетата дадоа 1.781 членови или околу 10% од анкетираниите, а 120 членови одговорија на прашањата кои им беа поставени по пат на телефонска анкета. Врз основа на добиените резултати Друштвото презема соодветни активности за подобрување на услугите за членовите.

Маркетинг кампањи/промоции

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје имаше учество во промотивната кампања со мотото “Отвори го Зелениот плик и погледни кон иднината”. Целта беше подигнување на свеста кај членовите за редовните годишни известувања и промоција на можноста за следење на сметката преку интернет.

Во месец октомври во рамките на активностите “Месец на штедење”, се спроведе кампања/ промоција на пензиско штедење. Кампањата беше медиумски поддржана преку емитување на спот на повеќе национални и регионални ТВ станици, објава на мултимедијални банери на комерцијални електронски медиуми, објави во печатени медиуми, социјални медиуми и радио станици.

Преку изложување и демонстрација на продуктите на различни настани организирани од страна на здруженија, асоцијации и компании се вршеше континуирана промоција и презентација на продуктите на Друштвото.

Во текот на месеците ноември и декември спроведени се маркетинг активности насочени кон информирање на членовите во НЛБ Пензиски фонд и НЛБ Пензија плус за потребата од ажурирање на личните податоци. Цел на активностите беше промовирање на важноста за навремено и точно ажурирање на личните податоци на членовите во НЛБ Пензиски фонд и НЛБ Пензија плус, како и едукација на членовите каде и како можат да ги ажурираат своите податоци.

Во месец декември извршена е промоција на добиената награда од страна на угледниот финансиски магазин “IPE – INVESTMENTS&PENSIONS EUROPE”. Промоцијата беше насочена кон емитување на спот на повеќе национални и регионални ТВ станици, објава на мултимедијални банери на комерцијални електронски медиуми, објави во печатени медиуми, социјални медиуми и радио станици.

8.2.2. ПР активност

Во 2015 година ПР активностите беа насочени кон градење на позитивен имиџ на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје, преку подобрување на внатрешната и надворешната комуникација, преку методи на рекламирање и односи со јавност, паралелно со континуирана промоција и презентација на продукти и сервиси кои ги нуди Друштвото. Редовно се објавуваа финансиски извештаи за Друштвото и фондовите, како и информативни проспекти за фондовите во весници и на интернет страната на Друштвото. Преку интервјуа и изјави за повеќе медиуми, членовите на

Управниот Одбор ги пренесуваа информациите поврзани со работењето на Друштвото и фондските, состојбите во пензискиот систем, правеа анализи на состојбите и слично.

Градењето на визуелниот идентитет се реализираше и преку изработка на брендиран материјали со логото на Друштвото, а се испечатија и различни рекламно-промотивни материјали кои се дистрибуираа до членовите, пензионираните членови и потенцијалите членови.

И во 2015 година се продолжи со општествено одговорни практики и со активности за градење на имиџ на општествено одговорна компанија.

8.3. Агентска мрежа

Во текот на 2015 година агентската мрежа на Друштвото ја сочинуваа просечно 200 активни агенти.

Агентската мрежа на Друштвото е распоредена на целата територија на државата, со акцент на продажните места на Друштвото во експозитурите на Деловниот соработник НЛБ Тутунска банка АД Скопје. Со покривање на целата територија на државата се обезбедува можност за директен контакт со секој член и лично присуство на лиценциран агент при склучување на договори за задолжително и доброволно пензиско осигурување, како и обезбедување на сите други значјни услуги од капитално финансирано пензиско осигурување како: исплата на пензии и пензиски надоместоци, наследување на средства, ажурирање на лични податоци и други услуги.

Во 2015 година се одржува оптимален број на агенти на територијата на Државата и посебен акцент се става на покривање на целата деловна мрежа на Деловниот соработник НЛБ Тутунска банка АД Скопје со лиценцирани агенти. Овде клиентите преку професионални финансиски советници кои располагаат со лиценци и едукација за најразлични финансиски производи треба да добијат компетентна и стручна поддршка носење на правилни одлуки за избор на соодветен финансиски производ за нивните потреби. Рационализацијата ќе влијае на ефикасноста во работењето, намалувањето на ризиците од неправилности, можност за подобра едукација и намалување на оперативните трошоци за администрирање на голема агентска мрежа.

8.3.1. Обука на агентите

Друштвото спроведува континуирана обука на лицата кои вршат работи на маркетинг и во 2015 се одржани повеќе од 80 поединечни обуки на агентската мрежа:

- Обуки во продажни места,
- Електронски обуки,
- Обуки по покана во простории на Друштвото,
- Обуки на кандидати за агенти.

Обуките вообичаено опфаќаа:

- Инструкции за постапување при склучување на договори за членство втор столб,
- Инструкции за постапување при склучување на договори за членство трет столб,
- Продажни вештини,
- Грижа за членство,
- Заштита на лични податоци и социјален инженеринг,
- Спречување на перење пари и финансирање на тероризам,
- Улога на МАПАС во системот на пензиско осигурување.

Покрај едукативните активности на агентската мрежа, Друштвото континуирано спроведува секојдневни контроли на нивното работење.

8.3.2. Продажни места

Друштвото освен неговото главно седиште во Скопје, на крајот на 2015 година располага со 47 официјални продажни места, од кои 23 се низ Република Македонија, а 24 се во Скопје. Со ова се остварува целосна покриеност на Државата.

8.4. Управување со средствата на задолжителниот пензиски фонд

8.4.1. Остварени приливи на средства во фондот

Во 2015 година продолжи трендот на стабилен и редовен прилив на средства од уплатени придонеси во задолжителниот пензиски фонд. Вкупниот остварен бруто прилив во 2015 година изнесува 2.417,75 милиони МКД или 39,25 милиони ЕУР. Во споредба со 2014 година остварениот прилив во 2015 година е повисок за 14,61%. Просечниот износ на поединечна уплата во 2015 година изнесува 1.519,25 МКД односно 24,67 ЕУР, и во споредба со минатата година е повисок за 6,20%. Стапката на придонеси од бруто плата изнесува 18% како и во 2014 година.

Износот на остварени приливи од придонеси за 2015 година е повисок во однос на планираниот за 8,91%. Од 01.01.2015, стапката на надоместокот од придонеси е намалена и изнесува 3,25% од бруто приливот.

Стапката на надоместокот за управување од 01.01.2015 година е намалена и изнесува 0,04% од вредноста на нето средствата на Фондот. Надоместокот за управување со средствата 2015 година е повисок за 4,91% во однос на планираниот.

На крајот на 2015 година нето средствата на Фондот се повисоки од планираните за 4,41%.

8.4.2. Инвестициско портфолио на задолжителниот пензиски фонд

Состојбите и движењата на пазарите во текот на годината имаа силно влијание врз донесувањето на одлуките за инвестирање на средствата на задолжителниот пензиски фонд.

Вкупниот обем на средства расположливи за инвестирање во 2015 година изнесува 8.987,29 милиони МКД односно 145,91 милиони ЕУР. Вкупниот износ на расположливи средства за инвестирање се формира од нето приливите на придонеси на членовите, достасани депозити и доспевања по основ на камата и главница кај обврзници и од продажба на хартии од вредност.

8.4.3. Промени во структурата на инвестициското портфолио

Инвестициското портфолио што се формира на крајот на 2015 година доминантно се состои од државни хартии од вредност со учество од 57,83% во вкупното портфолио.

Вредноста и структурата на вкупното портфолио на Фондот на крајот на годината се следни:

Тип на инструмент	31.12.2015 во милиони МКД	31.12.2015 во милиони ЕУР	% од вкупни средства
Парични средства	32,85	0,53	0,18%
Побарувања	376,69	6,12	2,02%
Акции-Странство	2.168,35	35,20	11,64%
Акции-Домашни	829,92	13,47	4,46%
Удели во инвестициони фондови	2.583,42	41,94	13,87%
Депозити	1.778,41	28,87	9,55%
Државни записи	293,05	4,76	1,57%
Обврзници-Структурни	453,33	7,36	2,43%
Континуирана Обврзница	10.026,18	162,78	53,83%
Странски обврзници	83,03	1,35	0,45%
Вкупно	18.625,23	302,38	100,00%

Анализирано по основните категории на средства, најголемиот дел од расположливите средства за инвестирање беа вложени во државни обврзници (континуирани и во помал дел структурни), депозити во банкарскиот сектор и удели во инвестициони фондови во странство.

Структурата на вкупното портфолио на Фондот во последните 3 години е следна:

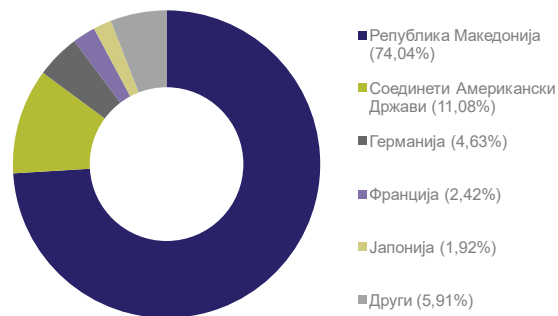
Тип на инструмент	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Парични средства	0,07%	0,02%	0,18%
Побарувања	0,16%	1,14%	2,02%
Акции-Странство	10,42%	10,47%	11,64%
Акции-Домашни	4,33%	4,44%	4,46%
Удели во инвестициони фондови	11,09%	14,07%	13,87%
Депозити	12,60%	14,01%	9,55%
Државни записи	0,00%	0,00%	1,57%
Обврзници-Структурни	3,58%	2,84%	2,43%
Континуирана Обврзница	57,75%	53,01%	53,83%
Странски обврзници	0,00%	0,00%	0,45%
Вкупно	100,00%	100,00%	100,00%

Структурата на портфолиото на задолжителниот пензиски фонд на крајот на 2015 година од аспект на учеството на одделните категории инструменти и географската алокација се прикажани во графициите што следуваат:

Структура на вкупните средства според одделните категории инструменти



Структура на вкупни средства по држава на издавач



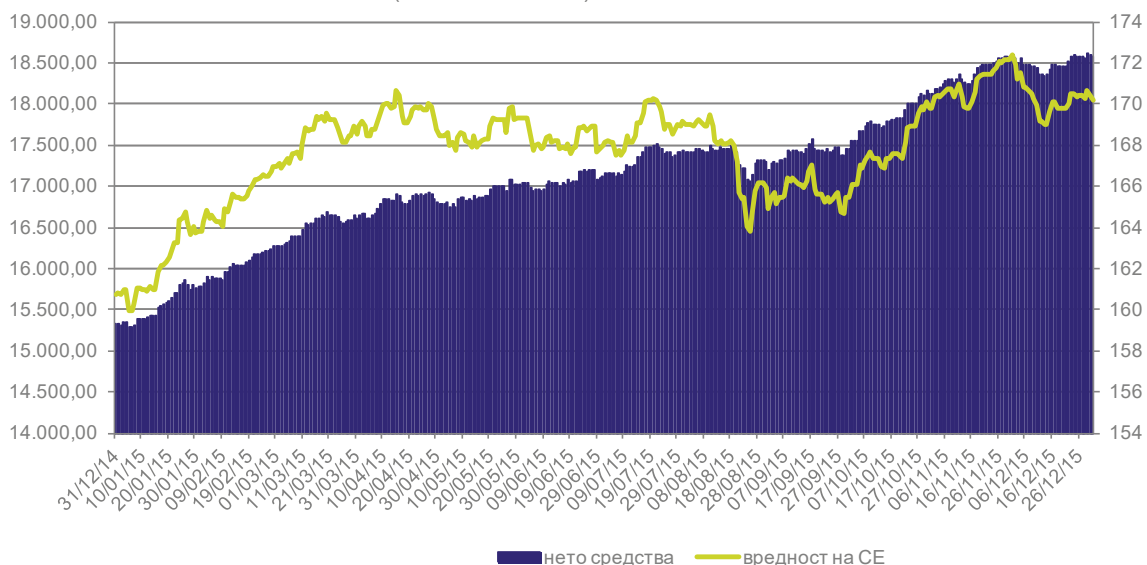
8.4.4. Структура на инвестициите со средствата на задолжителниот пензиски фонд и целна структура на портфолио

Со состојба на ден **31.12.2015** год. структурата на инвестициите со средствата на задолжителниот пензиски фонд ја карактеризира **усогласеност со целната структура на портфолиото на фондот** (*по видови на инструменти / *географска алокација / *секторска алокација¹¹), односно вредност на максимално дозволени отстапувања утврдени со **Инвестициона стратегија на задолжителниот пензиски фонд** (мај, 2014 год.).

8.4.5. Нето вредност на Фондот и движење на вредноста на сметководствената единица

Нето вредноста на Фондот на ден 31.12.2015 година изнесува 18.578,00 милиони денари односно 301,62 милиони ЕУР. Вредноста на сметководствената единица на 31.12.2015 година изнесува 170,193521. Вкупниот ефект од вреднувањето на средствата на фондот е позитивен и изнесува 935,68 милиони МКД односно 15,19 милиони ЕУР. Промените на нето вредноста на Фондот (НАВ) и вредноста на сметководствената единица (СЕ) се презентирани во графиконот што следува:

Нето вредност на Фондот и вредност на сметководствената единица (01.01-31.12.2015)



¹¹ Инвестиционно самоограничување за изложеност во еден сектор /индустрија – најмногу до 30% од акциското портфолио (при утврдување на секторската припадност се користи GICS – Global Industry Classification Standard - стандард утврден од MSCI и Standard and Poor's)

8.4.6. Оценка на резултатите на Фондот

Седумгодишниот номинален принос за периодот од 31.12.2008-31.12.2015, сведен на годишно ниво изнесува 7,87%, додека реалниот принос за истиот период изнесува 6,45%.

Гледано од почетокот на функционирањето на Фондот, заклучно со извештајниот датум остварена е номинална годишна стапка на принос од 5,46%, со што е постигната долгорочната цел за номинален годишен принос од 5,00%, утврдена со Инвестиционата стратегија. Реалната стапка на принос за истиот период изнесува 3,09%.

8.5. Доброволен пензиски фонд

8.5.1. Остварени приливи на средства во фондот

Вкупниот остварен бруто прилив во 2015 година изнесува 89.320,65 илјади МКД или 1.450,14 илјади ЕУР. Во споредба со 2014 година остварениот прилив во 2015 година е повисок за 31,28%. Просечниот износ на поединечна уплата во 2015 година изнесува 2.621,42 МКД односно 42,56 ЕУР и во споредба со истиот период од претходната година е повисок за 9,07%

Остварувањето во однос на Планот, на приливите на средства од уплатените придонеси за 2015 година е на повисоко ниво од предвиденото за 19,09%. Остварувањето на надоместокот за управување со средствата е на повисоко ниво во однос на предвидениот со планот за 8,67%.

На крајот на 2015 година нето средствата на Фондот се повисоки од планираните за 12,19%

8.5.2. Инвестициско портфолио на доброволниот пензиски фонд

Инвестирањето на средствата на доброволниот пензиски фонд во изминатата година зависеше од вкупниот обем на средства и проценката на состојбите на пазарите. Вкупниот обем на средства расположиви за инвестирање за 2015 година изнесува 209.901,83 илјади МКД односно 3.407,79 илјади евра и доминантно се состои од остварените нето приливи на средства од уплата на придонеси и достасани депозити, камати и ануитети од должничките инструменти и во помал обем продажба на хартии од вредност.

8.5.3. Промени во структурата на инвестициското портфолио

Вредноста и структурата на вкупното портфолио на Фондот на крајот на годината се следни:

Тип на инструмент	31.12.2015 во илјади МКД	31.12.2015 во илјади ЕУР	% од вкупни средства
Парични средства	1.822,61	29,59	0,54%
Побарувања	5,82	0,09	0,00%
Акции-Странство	39.028,05	633,63	11,53%
Акции-Домашни	48.792,62	792,16	14,41%
Удели во инвестициони фондови	51.969,74	843,74	15,35%
Депозити	43.781,75	710,80	12,93%
Државни записи	0,00	0,00	0,00%
Обврзници-Структурни	65.144,14	1.057,63	19,24%
Континуирана Обврзница	87.994,11	1.428,60	25,99%
Странски обврзници	0,00	0,00	0,00%
Вкупно	338.538,84	5.496,23	100,00%

Структурата на вкупното портфолио на Фондот во изминатите три години е следна:

Тип на инструмент	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Парични средства	1,66%	2,73%	0,54%
Побарувања	0,01%	0,06%	0,00%
Акции-Странство	8,62%	10,03%	11,53%
Акции-Домашни	14,14%	14,86%	14,41%
Удели во инвестициони фондови	12,00%	16,38%	15,35%
Депозити	22,55%	14,98%	12,93%
Државни записи	0,00%	0,00%	0,00%
Обврзници-Структурни	15,62%	14,11%	19,24%
Континуирана Обврзница	25,40%	26,84%	25,99%
Странски обврзници	0,00%	0,00%	0,00%
Вкупно	100,00%	100,00%	100,00%

Во текот на 2015 година најголемиот дел од расположливите средства се инвестирани во државни обврзници (континуирани и структурни обврзници) и странска акциска актива.

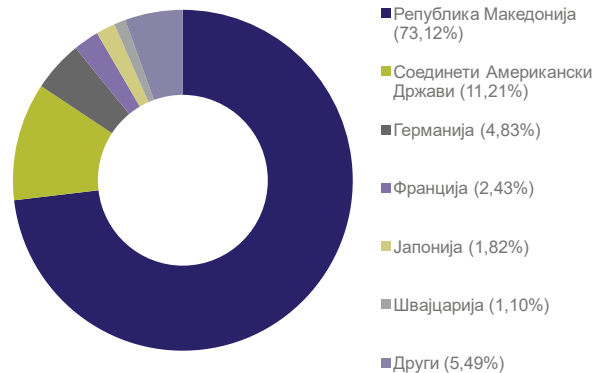
Во однос на претходната година се забележува зголемување на учеството на структурните обврзници во портфолиото на фондот и намалување на учеството на депозитите.

Структурата на портфолиото на доброволниот пензиски фонд на крајот на 2015 година од аспект на учеството на одделните категории инструменти и географската алокација се прикажани во графициите што следуваат:

Структура на вкупните средства по одделните категории инструменти



Структура на вкупни средства по држава на издавачот



8.5.4. Структура на инвестициите со средствата на доброволниот пензиски фонд и целна структура на портфолио

Со состојба на ден **31.12.2015** год., структурата на инвестициите со средствата на доброволниот пензиски фонд ја карактеризира **усогласеност со: целната структура на портфолиото на фондот** (* по видови на инструменти/ *географска алокација/ *секторска алокација¹²), односно вредност на максимални дозволени отстапувања поставени со **Инвестициона стратегија на доброволниот пензиски фонд** (мај, 2014 год.).

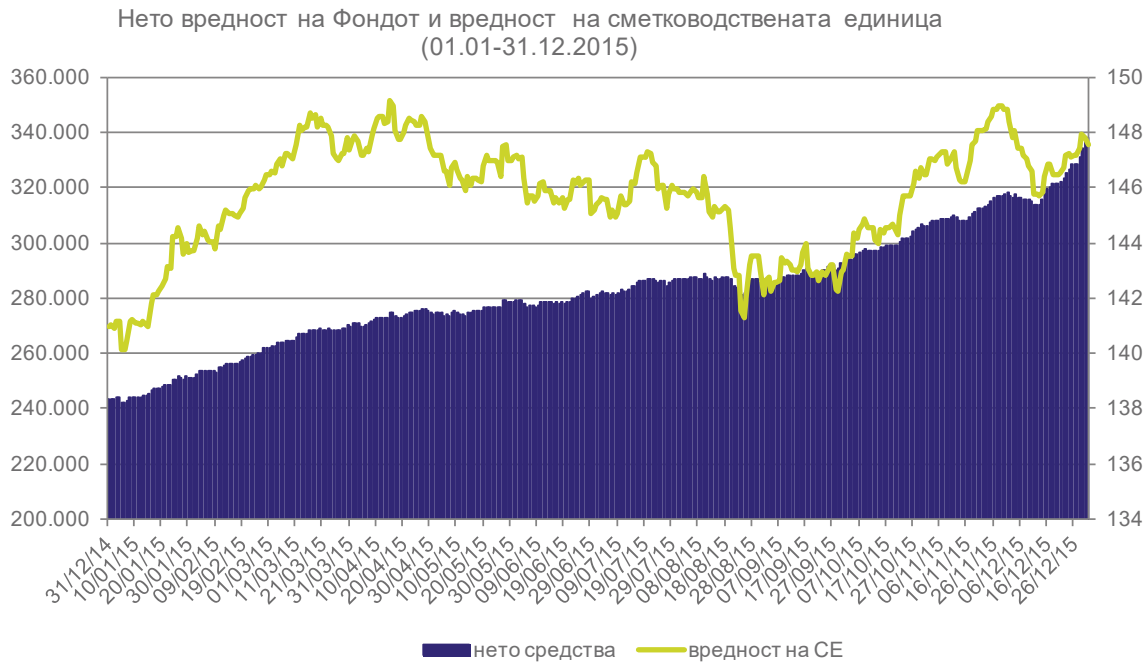
8.5.5. Нето вредност на Фондот и движење на вредноста на сметководствената единица

Нето вредноста на Фондот на ден 31.12.2015 година изнесува 338.152,82 илјади МКД односно 5.489,97 илјади ЕУР. Вредноста на сметководствената единица на 31.12.2015 година изнесува 147,535595.

Вкупниот ефект од вреднувањето на средствата на фондот е позитивен и изнесува 12.131,99 илјади МКД односно 196,96 илјади ЕУР.

Промените на нето вредноста на Фондот (НАВ) и вредноста на сметководствената единица (СЕ) се презентирани во графиконот што следува:

¹² Инвестиционно самоограничување за изложеност во еден сектор /индустрија – најмногу до 30% од акциското портфолио (при утврдување на секторската припадност се користи GICS – Global Industry Classification Standard, стандард утврден од MSCI и Standard and Poor's)



8.5.6. Оценка на резултатите на Фондот

Шестгодишниот номинален принос за периодот од 31.12.2009-31.12.2015, сведен на годишно ниво изнесува 6,16%, додека реалниот принос за истиот период изнесува 4,25%.

Гледано од почетокот на функционирањето на Фондот, заклучно со извештајниот датум остварена е номинална годишна стапка на принос од 6,21%, со што е постигната долгорочната цел за номинален годишен принос од 6,00%, утврдена со Инвестиционата стратегија. Реалната стапка на принос за истиот период изнесува 4,37%.

9. Управување со ризици

Важен сегмент во работењето на Друштвото се и активности кои се насочени кон управувањето со ризици. Истите се фокусирани како на ризиците кои се појавуваат во работењето на самото Друштвото, така и кон ризиците кои се појавуваат во управувањето со Фондовите.

Управувајќи со ризиците, Друштвото влијае на остварување на деловните цели, превенира непредвидени случувања како и намалува нивоа на евентуални закани.

9.1. Управување со ризиците на Друштвото

9.1.1. Оперативен ризик

Во континуитет се подобрува процесот на управување со оперативните ризици преку ажурирање на Методологијата за управување со оперативни ризици во работењето на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје и спроведување на повторна идентификација и оценка на нивото на значајност на оперативните ризици. Друштвото врши доследна примена на Политиката за управување на ризиците во работењето на НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје и на Методологијата и спроведува активности за зголемување на нивото на едуцираност на вработените за идентификување, известување, следење и справување со оперативните ризици во работењето.

9.1.2. Пазарни ризици

Во текот на 2015 година, Друштвото управуваше со пазарните ризици преку:

- следење на каматните стапки, девизниот курс и цените на финансиските инструменти кои се тргуваат на секундарниот пазар, а кои влијаат на приходите на Друштвото и на вредноста на финансиските инструменти,
- диверзификација на портфолиото на Друштвото од аспект на видот на каматните стапки (фиксни, варијабилни) и валутата на инструментите и
- интерно известување за идентификуваните пазарни ризици на месечна основа.

9.1.3. Кредитни ризици

Управувањето со кредитен ризик во најголема мера е законски регулирано со ограничување на вложувањата на Друштвото во банкарски депозити и должнички хартии од вредност чиј издавач е Република Македонија. Друштвото управува со кредитниот ризик на тој начин што ги вложува слободните парични средства само во законски дозволени инструменти. Друштвото ги следи кредитните ризици поврзани со државата и банкарскиот сектор.

Во 2015 година, немаше доцнење или неисполнување на обврските од страна на банките и издавачите на финансиските инструменти, во кои Друштвото има инвестирано.

9.1.4. Ликвидносен ризик

Друштвото има воспоставено постапка за управување со ликвидносниот ризик на месечно ниво со интерно известување за месечната ликвидносна позиција.

Одржувањето на соодветно ниво на ликвидни средства е под влијание и на законските барања, односно барањата на регулаторот за одржување на задолжителни ликвидни средства во износ утврден како % од главнината на Друштвото. За оваа цел се доставува квартален извештај за ликвидни средства на Друштвото до регулаторот.

Во 2015 година Друштвото беше во можност да ги подмири сите доспееани обврски, и ја одржуваше ликвидносната позиција над законски пропишаниот % од главнината на Друштвото.

9.2. Управување со ризици на Фондовите

Друштвото има воспоставено систем за управување со ризиците на пензиските фондови со кои управува, врз основа на целите и принципите утврдени со Инвестиционите стратегии на фондовите и Политиката за управување со ризиците, а преку методи и постапки утврдени со Методологијата за мерење, контрола и управување со ризиците на кои се изложени задолжителниот и доброволниот пензиски фонд.

При изготвувањето и ревидирањето на документот „Анализа на глобалните перспективи на финансиските пазари со проекција на инвестициите по одделни класи на инструменти и анализа на ризиците во 2015 година“, кој претставува документ за начинот на спроведување на инвестиционите стратегии на двата фонда, во делот кој се однесува на ризиците на пензиските фондови беа детектирани клучните ризични настани во следниот период, беше проценета веројатноста за нивно настанување и беше спроведено соодветно стрес-тестирање на базичните сценарија кои опфаќаа проектирани движења на вложувањата и приносот, засновани на консензуално дефинирани претпоставки.

Во текот на годината на континуирана основа беа следени кредитниот ризик, ликвидносниот ризик, оперативниот ризик, ризикот од промена на законската регулатива, ризикот од неисполнување на спротивната страна, ризикот на порамнување, ризикот кај банката чувар на имот, ризикот на земја, како и групата на пазарни ризици во која се вбројуваат ризиците од промена на пазарните цени, промената на каматните стапки, девизните курсеви и ризиците од промена на ликвидноста на пазарите на капитал.

Во рамките на системот на управување со ризици на пензиски фондови воспоставени се и во текот на годината без пречки функционираа процеси на месечно известување за изложеноста на средствата на фондовите кон идентификуваните ризици, како и квартално, полугодишно и годишно известување за одделни состојби и промени релевантни за процесот на управување со ризиците. Во согласност со утврдените потреби, во услови на изразени предизвици на пазарите на капитал, извештаи и анализи се доставуваа и надвор од утврдената динамика.

Праксата на тестирање и имплементирање на нови модели во делот на управувањето со ризиците на фондовите продолжи и во 2015 година и резултираше со надградба на востановените процеси.

10. Информатичка технологија

Службата за ИТ со спроведените активности во текот на 2015 година, ги задоволи и одговори на предизвиците во врска со овозможување олеснета и подобрена комуникација како со членството, така и со потенцијалните членови.

Преку имплементација на ново апликативно решение во соработка со деловниот соработник, НЛБ Тутунска банка, Друштвото го поедностави и го намали времето потребно за процесот на креирање нови договори за членство. Со ова, уште еднаш, ја потврдуваме континуираната грижа кон членството која датира уште од почетокот на нашето работење.

Службата за ИТ активно учествуваше во проектот за ребрендирање на Друштвото овозможувајќи да бидеме една од првите членки на НЛБ Групаацијата кои успешно се усогласија и ги применија новите НЛБ стандарди за писмена и електронска комуникација.

Новата веб страница на Друштвото е изработена со технологии кои овозможуваат интуитивен и едноставен пристап до посакуваната информација.

Миграцијата на соге апликацијата на која започна во последниот квартал на 2014 година, беше успешно завршена во текот на 2015 година, а резултатите од истата беа забележливи веднаш по мигрирањето, а во смисла на ефикасност, брзина, капацитет и искористување на расположливите ресурси.

10.1. Сигурност на информацискиот систем

Сигурноста на информацискиот систем претставува основа за успешно спроведување на деловните процеси, а со цел остварување на бизнис целите.

Со воведување на нови системски решенија, значително е унапредено управувањето со сигурносната копија на информацискиот систем на Друштвото.

Во насока на обезбедување на доверлив и сигурен информациски систем, унапреден е системот за Службата за ИТ во соработка со деловната страна вовеле поефикасна Процедура за управување со сигурносните инциденти и проблемите во ИС, а воедно е иновирана ја унапреди и Методологијата за управување со информациските ризици.

Во насока на заштита на личните податоци на членството и усогласување со постоечката регулатива, Друштвото имплементираше решенија кои придонесуваат за побезбедна електронска комуникација со своите членови.

Во првиот квартал од 2015 година, Дирекцијата за заштита на личните податоци изврши инспекциски надзор во Друштвото во врска со усогласеноста со прописите од областа на заштитата на личните податоци. Притоа, сите препораки кои беа добиени од ДЗЛП беа успешно спроведени и имплементирани во предвидениот рок.

Согласно Упатството за утврдување и справување со ранливости и закани по веб порталот на Друштвото, во последниот квартал од 2015 година беше спроведено скенирање на ранливости, а беше дефинирана и динамика на активности во врска со следни скенирања на ранливости како и пенетрациски тестирања.

Како и претходните години, така и во 2015 година успешно беше спроведено тестирањето на Планот на континуитетот на работењето, кој се одвиваше на ИТ инфраструктурата на новата локација на резервниот ИТ систем.

Во текот на 2015 година од страна на Службата за ИТ беа спроведени повеќе внатрешни обуки меѓу кои и обуки од областа на заштитата на личните податоци, социјалниот инженеринг, информациските ризици како и обуки за сигурносните инциденти во ИС.

11. Управување со човечки ресурси

Друштвото има воспоставено модерен и систематски пристап во управувањето со човечките ресурси, согласно стандардите на НЛБ Групаацијата.

Во текот на 2015 година Друштвото ја ажурираше Процедура за поставување на цели, вреднување и промоција на вработените и работно ангажираните во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Извршено е редовно годишно вреднување на перформансите и резултатите од работењето на вработените и работно ангажираните лица во Друштвото.

Во текот на 2015 година работниот однос со Друштвото го прекина 1 лице, со што вкупниот број на вработени на 31.12.2015 година изнесува 29 вработени. Од нив 27 се со висока стручна спрема, од кои 6 магистри и 1 доктор на науки

Од вработените, 4 работници имаат лиценца за работа со хартии од вредност, 14 работници имаат лиценца за агент за вршење на маркетинг и склучување на Договори за членство во пензиските фондови, 6 работници имаат уверение за положен стручен испит за инвестиционо советување, 2 работници имаат меѓународен CFA сертификат, 2 работници со лиценца за овластен ревизор и 1 работник со дозвола за работа како овластен актуар.

Друштвото се грижи за безбедноста и здравјето на вработените, се залага за утврдување и воведување на превентивни заштитни мерки за безбедност и здравје при работа и обезбедува здрава работна средина. Воедно, покажа посветеност и ги презема сите потребни мерки за усогласено работење на Друштвото со регулативата за безбедност и здравје при работа: склучува договори со специјализирани правни лица за давање услуги од областа на безбедност и здравје при работа, обуки на вработените за безбедно извршување на работата, ангажирање на овластена здравствена установа, систематски здравствени прегледи на вработените.

11.1. Развој и обука на вработените

Во текот на 2015 година Друштвото овозможи да се реализираат повеќе активности кои беа насочени кон усовршување на вештините и знаењето на работниците, согласно политиката на Друштвото за перманентна едукација, усовршување и грижа за развој на човечките ресурси.

Темите на обука произлегоа од идентификуваните потреби за обука и законските барања поврзани со дејноста и работењето на Друштвото.

Голем дел од вработените учествуваа на надворешни обуки, семинари, конференции од областа сметководство, даноци, продажни вештини, управување со човечки ресурси, правото, законски промени и настани.

Вработени од Друштвото:

- Активно следеа и присуствуваа на семинари организирани од страна на Групаацијата на НЛБ и други семинари и советувања од различни области за потребите на работењето на Друштвото.
- Реализираа деловна пракса во НЛБ Склади управување со средства ДОО Љубљана и се стекнаа со меѓународно искуство од областа на инвестирање на средствата на пензиските фондови и управување со ризици.

Вработени од Друштвото беа присутни на меѓународни конференции и семинари:

- Euromoney Conference on Long-term Investment Financing;
- Втора Конференција - Пензиските фондови во централна и источна Европа, во Прага;
- Годишна светска инвестициска конференција на CFA Институтот;
- АТТГ - Спречување на перење пари и финансирање тероризам.

11.2. Систем на внатрешно информирање базиран на веб (ИНФОНЕТ)

Во Друштвото и во 2015 година функционираше воспоставениот систем за внатрешно информирање (ИНФОНЕТ) кој постојано се ажурираше и овозможуваше навремено информирање на вработените и достапност до последните верзии на сите законски, подзаконски и интерни акти, како и линкови до позначајните интернет страници на институции поврзани со работењето на Друштвото.

11.3. Студентски практики

Како резултат на соработката со универзитетите во Република Македонија, во текот на 2015 година, успешно се реализирани 15 работни практики на студенти.



Финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2015

Со Извештај на независниот ревизор

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД СКОПЈЕ

2015



NLB

Нов пензиски фонд

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи
за годината што завршува
на 31 декември 2015

Со Извештај на независниот ревизор

Содржина

Извештај на независниот ревизор	44
Извештај за сеопфатна добивка	46
Извештај за финансиската состојба	47
Извештај за промени во главнината	48
Извештај за паричните текови	49
Белешки кон финансиските извештаи	50-83
Прилог 1: Годишен извештај за работењето на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје	
Прилог 2: Неревидирана годишна сметка на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До акционерите на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје (“Друштвото”), кои што ги сочинуваат извештајот за финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2015 година и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промените на капиталот, извештајот на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со финансиските одредби на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) и македонската сметководствена регулатива, и интерна контрола којашто раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Нашата одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје за годината која завршува на 31 декември 2015 година, се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со финансиските одредби на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) и македонската сметководствена регулатива.


Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовка на годишниот извештај за работењето во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај е конзистентен со годишната сметка


и ревидираните финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2015 година. Нашите постапки во врска со годишниот извештај за работењето се извршени во согласност со МСС 720 и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во годишниот извештај за работењето се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиските извештаи на Друштвото.

Годишниот извештај за работењето е конзистентен, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2015 година.

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје


Владимир Соколовски
Управител




Јасна Дуковска - Јегени
Овластен ревизор

Скопје, 04 март 2016 година


Извештај за сеопфатна добивка

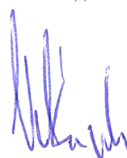
	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2015	2014
Приходи од управување со фондови		166.531	152.205
Приходи од надоместок од придонеси		80.923	75.609
Приходи од надоместок од управување		85.607	76.594
Приходи од надоместок за премин		1	2
Расходи од управување со фондови		(46.690)	(41.350)
Расходи за МАПАС		(20.179)	(17.314)
Расходи за чувар на имот		(14.116)	(11.667)
Трошоци за трансакции		(659)	(1.252)
Трошоци за маркетинг		(7.885)	(7.477)
Трошоци за агенти		(2.622)	(2.642)
Останати трошоци од управување со фондови		(1.229)	(998)
Добивка од управување со фондови		119.841	110.855
Приходи од камати на вложувања во депозити	5	9.511	13.439
Приходи од камати на вложувања во хартии од вредност	6	5.888	4.867
Останати приходи	7	1.812	905
Материјални трошоци	8	(14.830)	(15.504)
Трошоци за вработени	9	(48.367)	(46.392)
Амортизација		(2.602)	(2.842)
Останати нематеријални расходи	10	(8.631)	(6.951)
Бруто добивка		62.622	58.377
Данок на добивка	11	(6.681)	(6.294)
Нето добивка за годината		55.941	52.083
Нето добивка од повторно вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба		24	89
Актуарски добивки/(загуби) од останати користи на вработени		(271)	162
Друга нето сеопфатна добивка/ (загуба)		(247)	251
ВКУПНА НЕТО СЕОПФАТНА ДОБИВКА		55.694	52.334

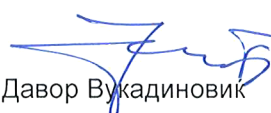
Извештај за финансиската состојба

	Белешка	На 31 декември	
		2015	2014
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	12	160	3.493
Депозити	13	194.693	240.415
Хартии од вредност	14	157.237	108.471
Останати финансиски средства	15	20.004	12.993
Останати средства	16	561	694
Материјални вложувања	17	2.463	3.757
Нематеријални вложувања	18	3.607	3.756
ВКУПНИ СРЕДСТВА		378.725	373.579
ОБВРСКИ			
Останати финансиски обврски	19	12.770	14.368
Обврски за користи на вработени	20	1.120	533
Останати обврски	21	5.922	7.650
Обврски за данок на добивка		1.403	5.918
Одложени даноци	22	49	47
Вкупно обврски		21.264	28.516
АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ			
Основна главнина	23	130.001	130.001
Ревалоризациони резерви		445	421
Законски резерви		13.747	13.747
Останати резерви		2.450	-
Акумулирана добивка	24	210.818	200.894
Вкупно капитал		357.461	345.063
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ		378.725	373.579

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 3 до 38 се одобрени од Управниот Одбор на 25.02.2016 година и беа потпишани во нивно име од:


Мира Шекутковска
Член на Управен одбор


Петер Велкаврх
Заменик претседател на
Управен одбор


Давор Вукадиновиќ
Претседател на Управен одбор

Извештај за промени во главнината

	Акционе- рски капитал	Ревалори- зациона резерва	Законска резерва	Останати резерви	Акумули- рана Загуба/ Добивка	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2014	130.001	332	13.747	-	148.649	292.729
Нето добивка за годината	-	-	-	-	52.083	52.083
Нето добивки од вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба	-	89	-	-	-	89
Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработени	-	-	-	-	162	162
Вкупна нето сеопфатна добивка	-	89	-	-	52.245	52.334
Состојба на 31 декември 2014	130.001	421	13.747	-	200.894	345.063
Нето добивка за годината	-	-	-	-	55.941	55.941
Нето загуби од вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба	-	24	-	-	-	24
Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработени	-	-	-	-	(271)	(271)
Вкупна нето сеопфатна добивка	-	24	-	-	55.670	55.694
Исплатена дивиденда	-	-	-	-	(43.296)	(43.296)
Издвоена добивка за реинвестирање	-	-	-	2.450	(2.450)	-
Состојба на 31 декември 2015	130.001	445	13.747	2.450	210.818	357.461

Извештај за паричните текови

	Белешка	2015	2014
Паричен тек од основната дејност			
Нето добивка за годината		55.941	52.083
<i>Коригирана за:</i>			
Амортизација на материјални и нематеријални вложувања		2.602	2.842
Приходи од камата	5,6	(15.399)	(18.306)
Данок на добивка	11	6.681	6.294
		49.825	42.913
Промени во останати финансиски средства		(7.011)	(6.572)
Промени во останати средства		133	54
Промени во останати финансиски обврски		(1.598)	5.454
Промени во резервирања		587	(75)
Промени во останати обврски		(1.728)	5.688
		40.208	47.462
Наплатени камати		12.097	20.560
Платен данок на добивка		(11.196)	(257)
Нето паричен тек од основната дејност		41.109	67.765
Паричен тек од инвестиционата дејност			
Набавка на материјални вложувања		(531)	(2.280)
Набавка на нематеријални вложувања		(1.076)	(2.340)
Продажба на материјални средства		180	
Пласмани во депозити		(140.100)	(140.600)
Доспеани и вратени депозити од банки		187.800	96.100
Приливи од хартии од вредност расположливи за продажба		5.518	3.363
Купени хартии од вредност расположливи за продажба		(52.937)	(19.303)
Нето паричен тек од инвестиционата дејност		(1.146)	(65.060)
Парични текови од финансиска активност			
Дивиденди		(43.296)	-
Нето паричен тек од финансиска активност		(43.296)	-
Нето зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти		(3.333)	2.705
Парични средства и парични еквиваленти на почетокот на периодот		3.493	788
Парични средства и парични еквиваленти на крајот на периодот	12	160	3.493

1 Општи информации

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”) претставува Акционерско друштво основано на 17 мај 2005 година со седиште во Република Македонија. Друштвото е основано по Одобрение од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) со број 01-01 од 04 април 2005 година.

Основачи на Друштвото се Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана со учество од 51% и НЛБ Тутунска Банка АД Скопје со учество од 49% во вкупниот основачки капитал на Друштвото. Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана е краен сопственик на Друштвото. Република Словенија, доминантниот сопственик на Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана е крајна контролирачка страна.

Друштвото има единствена дејност на управување со Отворен задолжителен пензиски фонд - НЛБ Пензиски фонд и Отворен доброволен пензиски фонд - НЛБ Пензија плус, нивно претставување пред трети лица, како и други дејности поврзани со управувањето со фондовите. Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Мајка Тереза бр.1
1000 Скопје
Република Македонија

Вработени
На 31 декември 2015 година Друштвото има 29 вработени (31 декември 2014: 30 вработени).

Управен одбор

Давор Вукадиновиќ – Претседател
Петер Велкаврх – Заменик претседател
Мира Шекутковска – Член

Надзорен одбор

Марјета Звер Цанкар – Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана – Претседател (од 24.12.2015 година)
Аљоша Уршиќ – Скупна покојнинска дружба д.д. Љубљана – Претседател (до 17.09.2015 година)
Круно Абрамович – НЛБ Склади ДОО Љубљана – Член (од 22.12.2015 година)
Јорданка Грујоска – НЛБ Тутунска Банка АД Скопје – Член
Кенан Идризи – Независен член

2 Сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст и истите се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

Основа за составување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи на Друштвото се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РМ бр. 28/04....192/15), Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС), објавен во Службен весник на РМ бр. 11/2011 и 30/2012 и Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011).

Друштвото не врши разграничување на агентските трошоци за надоместоци и бонуси за склучени договори со членовите на задолжителниот фонд. Согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од МАПАС, Друштвото ги признава како расход во Извештајот за сеопфатна добивка сите агентски трошоци во моментот на нивното настанување. Исто така, согласно барањето на МАПАС, Друштвото не врши резервирања за неискористени денови од годишен одмор во годината за која се однесуваат деновите од годишен одмор.

Финансиските извештаи се изготвени според методот на историска набавна вредност, освен за хартиите од вредност расположливи за продажба и финансиските средства кои се мерени по објективна вредност. Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари и сите вредности се заокружени на најблиската илјада (МКД 000), освен кога е поинаку наведено.

Нови стандарди и толкувања

Немаше нови стандарди и толкувања објавени во Република Македонија применливи за 2015 година.

A Трансакции со странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на Извештајот за финансиска состојба.

Добивките/загубите од курсни разлики се признаваат како приход/расход во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога настанале.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра (ЕУР). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2015 и 2014 година беа како што следи:

Девизен курс: ЕУР	31 декември 2015 МКД	31 декември 2014 МКД
ЕУР	61,5947	61,4814

2 Сметководствени политики (продолжува)

Б Нетирање на финансиски инструменти

Средствата и обврските, приходите и расходите се пребиваат единствено во случај кога пребивањето се бара и дозволува со некој стандард.

В Приходи од управување со задолжителен и доброволен фонд

Приходот од управување со фондовите се признава кога е веројатно дека Друштвото ќе има прилив на идни економиски користи и истите може веродостојно да се измерат. Друштвото остварува приходи од управување со задолжителен и доброволен пензиски фонд по следните основи:

Надоместок од придонеси кој се пресметува како % од уплатените придонеси на секоја индивидуална сметка и на секоја индивидуална потсметка на посебната сметка пред тие да бидат претворени во сметководствени единици на задолжителниот фонд, односно како % од уплатените придонеси на секоја индивидуална и професионална сметка пред тие да бидат претворени во сметководствени единици на доброволниот фонд.

Надоместокот од придонеси, уплатени во задолжителниот пензиски фонд во 2015 година изнесува 3,25% (2014: 3,5%).

Надоместокот од придонеси, уплатени на индивидуална сметка во доброволниот пензиски фонд изнесува 3,8% (2014: 3,8%). Надоместокот од придонеси кај професионалните шеми се уредува со Договор помеѓу Друштвото и осигурителот и Договор за организирање и финансирање на професионална пензиска шема, склучен помеѓу осигурителот и претставник на неговите вработени или членови.

Надоместок за управување кој се пресметува како % од нето средствата на задолжителниот, односно доброволниот пензиски фонд.

Надоместокот за управување со задолжителен пензиски фонд на месечно ниво во 2015 година изнесува 0,04% (2014: 0,045%) од вредноста на нето средствата на задолжителниот фонд, додека надоместокот за управување со доброволен пензиски фонд изнесува 0,10% од вредноста на нето средствата на доброволниот фонд на месечно ниво (2014: 0,10%).

Приходите од надоместок од придонеси и надоместок за управување се признаваат како приходи во периодот во кој услугата е обезбедена.

На 23 јануари 2013 година во Службен Весник на РМ број 13 е објавен Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување со кој се извршија измени на висината на одредени надоместоци кои Друштвото ги наплаќа или плаќа, а кои стапија на сила почнувајќи од 2014 година, па натаму. Согласно Законот:

Висината на надоместокот од придонеси, кој го наплатува Друштвото не може да изнесува повеќе од 3,25% за 2015 година, 3% за 2016 година, 2,75% за 2017 година, 2,5% за 2018 година, 2,25% за 2019 година и 2% за 2020 година од секој уплатен придонес.

Висината на надоместокот од управување, кој го наплатува Друштвото не може да изнесува повеќе од 0,04% за 2015 година и за 2016 година, 0,035% за 2017 година и 2018 година и 0,03% за 2019 година и 2020 година.

2 Сметководствени политики (продолжува)

В Приходи од управување со задолжителен и доброволен фонд

Надоместок за премин

Број на денови	Износ на надоместок за премин од еден во друг задолжителен пензиски фонд
Број на денови \leq 720	15 евра
Број на денови $>$ 720	Не се плаќа надоместок за премин

Број на денови	Износ на надоместок за премин од еден во друг доброволен пензиски фонд
Број на денови \leq 360	10 евра
Број на денови $>$ 360	Не се плаќа надоместок за премин

Бројот на денови се пресметува согласно законската регулатива. Приходите од надоместок за премин се признаваат кога е веројатно дека идни економски користи поврзани со преминот ќе претставуваат прилив во Друштвото.

Г Расходи од управување со задолжителен и доброволен фонд

Расходи за МАПАС

Друштвото е обврзано да плаќа надоместок на МАПАС во висина од 0,8% од вкупните придонеси уплатени во задолжителниот, односно доброволниот пензиски фонд, управувани од страна на Друштвото. (2014:0,8%).

Расходи за чувар на имот

Чувар на средствата на задолжителниот пензиски фонд управуван од страна на Друштвото е Комерцијална Банка АД Скопје. Надоместокот за Комерцијална Банка АД Скопје се пресметува како % од вкупната вредност на имотот на задолжителниот пензиски фонд и изнесуваше 0,081% до 01.06.2015, за вредност на имотот на задолжителниот фонд од ЕУР 200.000 илјади до ЕУР 300.000 илјади. Од 01.06.2015 надоместокот изнесува 0,077% за вредност на имотот на задолжителниот фонд од ЕУР 200.000 илјади до ЕУР 300.000 илјади, односно 0,07% за вредност на имотот на задолжителниот фонд од ЕУР 300.000 илјади до ЕУР 400.000 илјади (2014: 0,081%).

Чувар на средствата на доброволниот пензиски фонд е Комерцијална Банка АД Скопје. Надоместокот за Комерцијална Банка АД Скопје се пресметува како % од вкупната вредност на имотот на доброволниот пензиски фонд и изнесува 0,25% (2014: 0,25%), до вредност на имотот од ЕУР 50.000 илјади. Вредноста на имотот на доброволниот фонд на 31.12.2015 не надминува ЕУР 50.000 илјади.

2 Сметководствени политики (продолжува)

Г Расходи од управување со задолжителен и доброволен фонд

Трошоци за трансакции

Трошоците за трансакции се трошоци кои согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, во име на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, а за сметка на пензиското друштво ги плаќа пензиското друштво. Трошоците за трансакции се однесуваат на трошоците за суб чуварот на средствата на задолжителниот и доброволниот фонд – депозитарна институција која има дозвола издадена од надлежен орган во земја надвор од Република Македонија и е овластена за таква дејност согласно законите на државата каде се чуваат средствата на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд. Со склучување на Анексите на Договорите со банката чувар на имот, почнувајќи од 01.06.2015 година, банката чувар на имот ги превзема трошоците поврзани со ангажирање на суб чувар, освен активностите што ги врши суб чуварот поврзани со грижа за извршување на даночни обврски и трошоците за поврат на данок и/или други активности на суб чуварот поврзани со даночните обврски/права на пензискиот фонд.

Трошоци за маркетинг

Трошоците за маркетинг се трошоци поврзани со активности чија цел е зачленување или премин на членови од еден во друг пензиски фонд, рекламирање на карактеристиките на системот на капитално финансирано пензиско осигурување и особено на пензиското друштво. Трошоците за маркетинг исто така опфаќаат и трошоци направени со цел обезбедување услуга и информација или објективно и навремено обезбедување податок поврзан со работењето на пензиското друштво, на сегашни или идни членови на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, како и трошоци поврзани со известувањата кои се доставуваат до членовите на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд.

Овие расходи се признаваат и евидентираат на пресметковна основа кога трошоците се стварно настанати.

Трошоци за агенти

Друштвото има овластени агенти – лица ангажирани по договор за дело чија активност е насочена кон привлекување на нови членови во задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд. Трошоците за агенти опфаќаат трошоци направени за организирање и полагање на испит за стекнување на својство на агент, за упис во регистарот на агенти, за издавање и продолжување на дозволата на агент, надоместоци и бонуси за склучени договори, трошоци за едукација на агентската мрежа и сл. Вреднувањето на агентската провизија се врши согласно Тарифникот за провизионирање на Друштвото, на месечна основа. Сите трошоци за агенти се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка во моментот на нивното настанување, согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од МАПАС.

Останати трошоци за управување со задолжителен и доброволен фонд

Овие трошоци ги опфаќаат трошоците за внес, корекција и поништување на договор за членство во Регистарот на членови, поднесоци и жалби до МАПАС, трошоците за спроведување на постапка за давање согласности од страна на МАПАС, трошоците за пристап кон информациониот систем на МАПАС и други трошоци поврзани со управување со фондовите.

2 Сметководствени политики (продолжува)

Д Приходи и расходи од камати

Приходите и расходите по основ на камата се пресметани на сите каматоносни побарувања и обврски врз основа на законските прописи на Република Македонија или со договор помеѓу доверителот и должникот. Приходите и расходите од камати се признаваат сразмерно на времето на употреба на финансиските инструменти.

Ѓ Финансиски средства

Друштвото ги вложува своите слободни парични средства во депозити и хартии од вредност кои се дозволени согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување.

Друштвото располага со две портфолија на хартии од вредност - расположливи за продажба и хартии од вредност кои се чуваат до доспевање. Сместувањето на хартиите во портфолио расположливи за продажба е резултат на определбата на Друштвото да вложува во хартии од вредност кои можат да бидат оттуѓени во било кое време, доколку се јави потреба од генерирање на ликвидни средства.

Хартии од вредност расположливи за продажба

Вложувањата во должнички хартии од вредност, Друштвото почетно ги признава како ставка на Извештајот за финансиска состојба тогаш кога тоа станува странка во договорените одредби од инструментот, односно на датумот на тргување. Вложувањата во хартии од вредност почетно се вреднуваат по нивната набавна вредност со вклучени трошоци на трансакции направени за нивно стекнување. На крајот на секој месец се врши проценка и сведување на нивната сметководствена вредност на пазарната вредност според просечните пазарни цени објавени на активен пазар. Државните обврзници за кои не постои активен пазар, се вреднуваат по објективна вредност, утврдена со користење на пазарни претпоставки.

Ефектот од промената на објективната вредност има влијание врз главнината. Дисконтот како дел од амортизационата вредност се признава како компонента на приходите од камати на месечна основа. Премијата како дел од амортизационата вредност се признава како компонента на расходите од камати на месечна основа.

Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Друштвото ги вложува своите средства во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање, кога истите ги купува со цел да ги чува до нивното доспевање. По почетното признавање, овие хартии од вредност последователно се превреднуваат по амортизирана вредност со користење на методот на ЕКС, намалени за оштетувањата.

Приходите од амортизација ги содржат дисконтот или премијата при стекнувањето и надоместоците или трошоците кои се интегрален дел на ЕКС. Амортизацијата по ЕКС е вклучена во финансиските приходи во Извештајот за сеопфатна добивка.

Депризнавање на финансиските инструменти

Друштвото врши депризнавање на ХВ во случаите кога ја губи контролата над договорените права кои произлегуваат од нив, односно кога истите ќе ги продаде, кога истите ќе доспеат или на друг начин оттуѓат.

2 Сметководствени политики (продолжува)

Г Финансиски средства (продолжува)

Во моментот на депризнавање на ХВ расположиви за продажба (продажба, доспевање и сл), кумулативните нерезализирани добивки/загуби кои претходно биле признаени во главницата се депризнаваат од капиталот и нето добивките/загубите се пренесуваат и признаваат во Билансот на успех како реализирани добивки/загуби. Во портфолиото до доспевање. ХВ се депризнаваат при доспевање на дел или целосно доспевање на главницата.

Оштетување на финансиските инструменти

Друштвото е должно најмалку еднаш годишно да проверува, дали постојат објективни докази за оштетување на вредноста на должничките ХВ. Друштвото признава загуба поради оштетување кај ХВ, доколку нивната сметководствена вредност е поголема од нивниот проценет надоместлив износ. Загубата поради оштетување се признава како расход во Билансот на успех. Кај ХВ расположливи за продажба износот на загубата поради оштетување претставува кумулативната загуба која што била признаена во капиталот, односно разликата помеѓу почетната набавна вредност и тековната објективна вредност на ХВ. Кај финансиските инструменти кои се чуваат до доспевање, загубата поради оштетување се вреднува како разлика помеѓу поголемата од сметководствената вредност и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со ефективната каматна стапка.

Е Материјални вложувања и нематеријални вложувања

Друштвото ги евидентира материјалните и нематеријалните вложувања според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираната загуба поради оштетување.

Намалувањето на материјалните и нематеријалните вложувања произлегува од продажбите, расходувањата и пресметаната тековна амортизација. Капиталните добивки или загуби кои произлегуваат од овие трансакции се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка.

Амортизацијата на материјалните и нематеријалните вложувања се пресметува според праволиниска метода и се распредува врз системска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употреба. Стапките на амортизација се така одредени да вредноста на материјалните и нематеријалните средства се распредува во трошоци во проценетиот период на неговата корисност.

Применетите годишни стапки на амортизација, според проценетиот период на корисност се следните:

Моторни возила	25%
Мебел и канцелариска опрема	20%
Компјутерска опрема	25%
Останата опрема	10%
Нематеријални средства	20%

Ж Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат: паричните средства на трансакциска сметка, парични средства во благајна, депозити по видување и депозити со оригинален рок на доспевање до 3 месеци.

2 Сметководствени политики (продолжува)

3 Трошоци за користи на вработените

Трошоците за користи на вработените се состојат од:

- Трошоци за краткорочни користи: плати и социјални придонеси, платени отсуства, платени годишни одмори, регрес за годишен одмор, новогодишен надомест, немонетарни користи (здравствена заштита, осигурување и сл), надомест за одвоен живот и други примања по договори за вработување.
- Долгорочни користи: јубилејни награди, отпремнина за одење во пензија и надомест по основ доброволна пензиска шема.

Краткорочните користи се вреднуваат по недисконтиран износ, кој се очекува да биде платен врз основа на работен однос.

Долгорочните користи се вреднуваат според сегашната вредност т.е. дисконтирани идни парични текови на дефинираните користи на датумот на Извештајот за финансиска состојба. Долгорочните користи се очекува да бидат измирени во период подолг од 12 месеци по датумот на известување. Повторните мерења кај резервирањата за јубилејни награди, кои произлегуваат од актуарска добивка или загуба, освен износите вклучени во нето камати, се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка. Повторните мерења кај резервирањата за пензии, кои произлегуваат од актуарска добивка или загуба, освен износите вклучени во нето камати, се признаваат во капиталот.

5 Финансиски обврски

Во краткорочни финансиски обврски, Друштвото ги класифицира сите обврски чиј рок на доспевање е до 12 месеци, а во долгорочни финансиски обврски сите обврски чиј рок на доспевање е подолг од 12 месеци.

Друштвото ги признава финансиските обврски како ставка во Извештајот за финансиска состојба тогаш кога е веројатно дека ќе има одлив на средства кој може веродостојно да се измери.

Финансиските обврски се евидентираат по номинална вредност врз основа на соодветен сметководствен документ (фактура, договор, пресметка), согласно законските прописи и согласно Одлуките на Друштвото.

И Данок на добивка

Основа за пресметување на данокот е добивката утврдена како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник, во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди и искажана во билансот на успех.

Основата се зголемува за непризнаените расходи за даночни цели, но и за дел од потенцијално неостварените приходи од поврзани лица (приходни камати и трансферни цени). Законот за данокот на добивка како даночно непризнаени ги дефинира оние расходи кои не се во функција на дејноста на субјектот, односно не се непосреден услов за извршување на дејноста и не се последица од вршењето на таа дејност (подароци, репрезентација, премии за менаџерско осигурување, исплатени надоместоци на трошоци од работен однос над утврдените износи и сл).

2 Сметководствени политики (продолжува)

И Данок на добивка (продолжува)

Даночната основа се намалува за износот на извршените вложувања од добивката од предходната година (реинвестирана добивка). Под реинвестирана добивка се подразбираат извршените инвестициски вложувања од добивката за развојни цели, односно вложувањата заради проширување на дејноста на даночниот обврзник во материјални средства (недвижности, постројки и опрема, освен патнички автомобили, мебел, теписи, бела техника, уметнички дела од ликовната и применета уметност) и нематеријали средства (компјутерски софтвер и патенти).

Даночен период за кој се утврдува данокот на добивка е една календарска година, а обврзник за пресметување и плаќање на данокот е секое правно лице- резидент на Република Македонија кој остварува добивка од вршењето на дејноста во земјата и странство. Стапката на данокот на добивка изнесува 10%.

Заради времените разлики помеѓу вредностите кои се користат како основа заради оданочување и сметководствените вредности на средствата и обврските заради финансиско известување се пресметува одложен данок. Тековната важечка даночна стапка е користена за утврдување на одложениот данок на добивка.

Во периодот од 1 јануари 2009 година до 31 декември 2013 година, компаниите не требаа да плаќаат данок на добивката пред оданочување, се додека таа не се дистрибуира во форма на дивиденди или друга форма на распределба на добивката. Ако дивидендата, која произлегува од добивката генерирана во периодот 2009-2013 е исплатена, 10% данок ќе се плаќа во моментот на исплата на дивидендата, без оглед на тоа дали е во паричен или непаричен облик. Со оглед на тоа дека данокот произлегува од акумулираната добивка, таквиот данок се признава во капиталот.

Ј Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции и е целосно уплатен во паричен износ.

К Законски резерви

Согласно законот за трговски Друштва, Друштвото е обврзано да издвојува законска резерва во износ од 5% од остварената годишна добивка, се додека законските резерви не достигнат износ од 1/10 од основачкиот капитал на Друштвото. На 31 декември 2015 година задолжителната резерва на Друштвото го има достигнато износот од 1/10 основачкиот капитал.

Л Наеми

Наемите со кои значаен дел од ризикот и наградите од сопственоста се задржани од страна на наемодавачот се класифицирани како оперативен наем. Плаќањата направени по основ на оперативен наем (нето од било какви поттикнувања од страна на наемодавачот) се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка на праволиниска основа во текот на периодот на наемот. Наемите со кои се пренесуваат сите ризици и награди на закупопримачот се класифицирани како финансиски наем. Финансиските наеми се признаваат како средство на почетокот на наемот, по пониската од објективната вредност на средството и сегашната вредност на сите идни плаќања за наемот. Изнајмените средства се амортизираат во тек на корисниот век на средствата. Плаќањата за наем се состојат од плаќања на камата и главница.

Љ Останати резерви

Согласно законот за данок на добивка, даночната основа може да се намали за износот на инвестициите во материјални и нематеријални средства, пропишани во законот. За да може да се искористи даночното ослободување, Друштвото мора да издвои дел од добивката од предходната година во износ кој се очекува да биде инвестиран во материјални и нематеријални средства во тековната година.

М Резервирања

Резервирањата се признаваат кога има сегашна законска или договорена обврска како резултат на минати настани, кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства за да се подмири обврската и кога може да биде направена реална проценка на износот. Резервирањата се утврдуваат преку дисконтирање на очекувани идни парични текови користејќи стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни претпоставки за временската вредност на парите и ризиците поврзани со обврската.

3 Управување со ризици

Активностите на Друштвото се изложени на различни видови ризици и заради тоа се потребни анализи, евалуации, прифаќање и раководење на одредено ниво на ризик. Целта на Друштвото е да постигне оптималност помеѓу ризикот и приносот и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти за финансискиот резултат на Друштвото.

Политиките за управување со ризик се дизајнирани на тој начин да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспоставуваат соодветни ризични лимити и контроли. Друштвото често ги ревидира политиките за управување со кредитен, пазарен, ликвидносен и оперативен ризик.

А Кредитен ризик

Управувањето со кредитен ризик во најголема мера е законски регулирано со ограничување на вложувањата на Друштвото во банкарски депозити и должнички хартии од вредност чиј издавач е Република Македонија.

Кредитниот ризик претставува веројатност дека издавачот на должничките инструменти и депозитите нема да биде во можност целосно или делумно да ги измири обврските во роковите на достасување.

Друштвото управува со кредитниот ризик на тој начин што ги вложува слободните парични средства само во законски дозволени инструменти.

Изборот на инструменти во кои се инвестира се врши во согласност со интерните акти на Друштвото, при што основни критериуми за избор се следните:

- Должнички инструменти: стапка на принос до доспевање (УТМ), валута, траење и рок до доспевање.

- Депозити во банки:

- Критериуми за избор на банка: се користи годишното рангирање на банките подготвено врз основа на годишни ревидирани финансиски извештаи;
- Критериуми за избор на конкретен депозитен аранжман: стапка на принос – каматна стапка, вид на каматна стапка (фиксна или варијабилна), валута, рок до доспевање, посебни клаузули во договорот и сл.

Кредитниот ризик кај вложувањата во депозити, Друштвото го следи преку постојана анализа на способноста на банките да ги исполнат обврските кон Друштвото кои произлегуваат од договорот помеѓу договорените страни.

3 Управување со ризици (продолжува)

А Кредитен ризик (продолжува)

Менаџментот на Друштвото е на став дека со законските ограничувања и определбата да се чуваат хартиите од вредност на неопределен рок, со можност за нивно оттуѓување кога за тоа ќе се јави потреба може да управува со кредитниот ризик кај хартиите од вредност.

Со оглед на квалитетот на пласираните средства раководството на Друштвото не очекува некоја од договорените страни да не ги исполни обврските.

На денот на составување на Извештајот за финансиска состојба, концентрацијата на кредитниот ризик е претставена преку долгорочни депозити кои се држат во НЛБ Тутунска Банка АД Скопје, Охридска Банка АД Скопје, Стопанска Банка АД Скопје, Стопанска Банка АД Битола и Прокредит Банка АД Скопје, краткорочни депозити кои се држат во Стопанска Банка АД Битола и преку државни обврзници и записи издадени од Република Македонија.

А.1. Максимална изложеност на кредитен ризик пред давање колатерал или други кредитни зголемувања

	Максимална изложеност	
	2015	2014
Депозити - орочени	194.693	240.415
Пари и парични еквиваленти –	142	3.469
Пари и парични еквиваленти – тековна сметка во банка	18	24
Хартии од вредност		
- Должнички инструменти	157.237	108.471
Останати финансиски средства	20.004	12.993
Останати средства	561	694
31 декември	372.655	366.066

Раководството е убедено во неговата способност да води контрола и да одржува минимална изложеност на кредитен ризик на Друштвото која произлегува од портфолиото на депозити и вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба.

Останатите финансиски средства претставуваат пресметани приходи од управувачка провизија за декември 2015 и 2014 година (соодветно) и побарувања за надоместоци од придонеси. Друштвото не гледа кредитен ризик поврзан со овие средства, со оглед на тоа што истите се наплаќаат директно од средствата на фондовите.

А.2. Депозити

Депозитите се дадени подолу:

	31 декември 2015	31 декември 2014
Ниту се достасани ниту оштетени	194.835	243.884
Нето	194.835	243.884

3 Управување со ризици (продолжува)

А Кредитен ризик (продолжува)

А.2. Депозити (продолжува)

За целите на следење на кредитниот ризик, Друштвото ги анализира Депозитите врз основа на категоризација на банките која ја врши Народната банка на Република Македонија. Според категоризацијата, големи банки се банки со вкупна актива над 30,2 милијарди МКД, средни банки се банки со вкупна актива од 7,5 милијарди МКД до 30,2 милијарди МКД и мали банки се банки со вкупна актива помала од 7,5 милијарди МКД.

Друштвото има вложувања во депозити во големи, средни и мали банки како што е прикажано подолу:

	2015	2014
Депозити во големи банки	69.739	48.927
Депозити во средни банки	125.096	194.957
Депозити во мали банки		
31 декември	194.835	243.884
	31 декември 2015	31 декември 2014
Нето максимална изложеност	194.835	243.884
Без колатерал	194.835	243.884

А.3. Должнички инструменти

	31 декември 2015	31 декември 2014
Ниту се достасани ниту оштетени	157.237	108.471
Нето	157.237	108.471

На следнава табела е дадена анализа на должничките инструменти според нивниот издавач:

2015	Државни обврзници	Државни записи	Вкупно
Република Македонија	155.281	1.956	157.237
Вкупно	155.281	1.956	157.237

3 Управување со ризици (продолжува)

А Кредитен ризик (продолжува)

А.3. Должнички инструменти (продолжува)

2014	Државни обврзници	Државни записи	Вкупно
Република Македонија	108.471	-	108.471
Вкупно	108.471	-	108.471

Издавачот на должничките инструменти има ББ+ кредитен рејтинг (2014: ББ+ кредитен рејтинг) за долгорочно задолжување според Fitch рејтинг агенцијата.

Финансиските инструменти, мерени по фер вредност, се прикажани во следните нивоа на хиерархија, врз основа на начинот на одредување на објективната вредноста. Ниво 1 – Државни обврзници кои имаат објективна вредност и активен пазар и Ниво 2 – објективната вредност се одредува врз основа на пазарни претпоставки. Во ниво 1 се класификувани обврзници за денационализација. Во ниво 2 се класификувани континуирани обврзници, кои немаат активен пазар но може да бидат продадени со директни преговори со купувач на пазарот преку шалтер. Објективната вредност на овие инструменти е проценета врз основа на параметри како што се каматните стапки и дисконтираните идни парични текови користејќи ги стапките кои се тековно важечки за должнички инструменти под слични услови, кредитниот ризик и периодот на доспевање.

2015	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Должнички инструменти			
- Државни обврзници	50.335	104.946	-
Вкупно	50.335	104.946	-
2014	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Должнички инструменти			
- Државни обврзници	20.532	87.939	-
Вкупно	20.532	87.939	-

3 Управување со ризици (продолжува)

А Кредитен ризик (продолжува)

А.4. Концентрација на ризикот на финансиските средства со кредитна изложеност

Географски регион

Следнава табела ја анализира кредитната изложеност по географски региони.

	Држави од ЕУ	Европски држави кои е се членки на ЕУ	Република Македонија	Други земји	Вкупно
Пласмани во банки - депозити	-	-	194.835	-	194.835
Хартии од вредност -должнички инструменти	-	-	157.237	-	157.237
Останати финансиски средства	-	-	20.004	-	20.004
Парични средства	-	-	18	-	18
Останати средства	-	-	561	-	561
31 декември 2015	-	-	372.655	-	372.655

	Држави од ЕУ	Европски држави кои е се членки на ЕУ	Република Македонија	Други земји	Вкупно
Пласмани во банки - депозити	-	-	243.884	-	243.884
Хартии од вредност -должнички инструменти	-	-	108.471	-	108.471
Останати финансиски средства	-	-	12.993	-	12.993
Парични средства	-	-	24	-	24
Останати средства	-	-	694	-	694
31 декември 2014	-	-	366.066	-	366.066

Б Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како промена во каматните стапки, промена во цените на капиталот и девизните курсеви ќе влијаат на приходите на Друштвото или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Друштвото ги проценува пазарните ризици и максималните загуби кои можат да се очекуваат, а кои се базираат на претпоставки за различни промени на пазарните услови. Раководството на Друштвото поставува граници за ризикот кој што може да се прифати и којшто редовно се следи.

3 Управување со ризици (продолжува)

Б Пазарен ризик (продолжува)

Б1 Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакции во странска валута. Изложеноста на валутен ризик, во најголема мера произлегува од вложувањата во финансиски инструменти, поточно должнички хартии од вредност, и се манифестира преку влијание на вредноста на хартиите од вредност деноминирани во странска валута кои се чуваат во портфолиото расположиви за продажба. Друштвото го следи и управува со валутниот ризик преку месечна анализа на портфолиото на Друштвото.

На 31 декември 2015 година, Друштвото има средства и обврски искажани во ЕУР и тоа:

- државни обврзници во ЕУР во износ од МКД 155.281 илјади (2014: МКД 108.471 илјади) вклучени во позицијата долгорочни хартии од вредност расположиви за продажба.
- обврски спрема вработени во ЕУР во износ од МКД 124 илјади (2014: МКД 122 илјади) вклучени во останати обврски.
- обврски спрема добавувачи во износ од МКД 619 илјади (2014: МКД 785 илјади) вклучени во позицијата останати финансиски обврски.
- резервирања за пензии и отпремнини во износ од МКД 1.120 илјади (2014: МКД 533 илјади) вклучени во позицијата резервирања.
- одложени даночни обврски во износ од МКД 49 илјади (2014: МКД 47 илјади), вклучени во позицијата одложени даноци.

На 31 декември ако курсот зајакне/ослабне за 5% во однос на ЕУР, а останатите променливи останат исти, капиталот на Друштвото ќе се зголеми/намали за околу МКД 7.669 илјади (2014: МКД 5.349 илјади), најмногу како резултат на курсните разлики на државни обврзници.

Б2 Каматен ризик

Ризикот од промена на каматните стапки е застапен кај активата на Друштвото, поточно кај вложувањата во депозити и долгорочни хартии од вредност, наспроти пасивата каде во досегашното работење нема каматносни обврски, или истите се незначителни.

Друштвото управува со каматниот ризик преку следење на трендовите на каматните стапки, пресметка и следење на просечните каматни стапки, проценка на идните движења на каматните стапки, адекватно структурирање на инвестирањата на слободните парични средства и склучување на договори со фиксни приноси.

На 31 декември 2015 година Друштвото има каматносни обврски кои се состојат од краткорочни и долгорочни обврски за финансиски наем, додека каматносна актива се состои од државни обврзници и државни записи со фиксна каматна стапка, долгорочни и краткорочни депозити со фиксна и променлива каматна стапка.

Просечната каматна стапка на депозитите на 31 декември 2015 изнесува 4,3% (2014: 5,6%).

Депозитите со променлива каматна стапка учествуваат во вкупните депозити со 79,5% (2014: 77,3%).

3 Управување со ризици (продолжува)

Б Пазарен ризик (продолжува)

Б2 Каматен ризик (продолжува)

Во 2015 година имаше промена на каматните стапки кај депозитите со варијабилна каматна стапка пласирани во НЛБ Тутунска Банка АД Скопје, Стопанска Банка АД Скопје, Стопанска Банка АД Битола и Охридска Банка АД Скопје.

На датумот на известување доколку каматните стапки на депозитите со променлива каматна стапка се помали/поголеми за 0,5%, а останатите променливи останат исти, добивката на Друштвото ќе се намали/зголеми за МКД 760 илјади (2014: МКД 942 илјади).

Анализа на финансиските инструменти според видот на каматна стапка

	Фиксна каматна стапка	Варијабилна каматна стапка	Вкупно
Пласмани во банки – депозити	40.014	154.821	194.835
Хартии од вредност			
- Должнички инструменти	157.237	-	157.237
Вкупно 2015	197.251	154.821	352.072
Пласмани во банки – депозити	55.336	188.548	243.884
Хартии од вредност			
- Должнички инструменти	108.471	-	108.471
Вкупно 2014	163.807	188.548	352.355

Б3 Ценовен Ризик

Друштвото е изложено на ценовен ризик поради промена на објективната вредност на должничките хартии од вредност – државни обврзници класифицирани во портфолиото расположиви за продажба. Ефектот од промената на објективната вредност директно не влијае на резултатот од тековното работење, заради тоа што промените во објективната вредност се евидентираат во останата сеопфатна добивка. За управување со ризикот од промена на цената на инвестициите во должнички инструменти Друштвото го диверзифицира своето портфолио.

Ако цените на должничките хартии од вредност, за кои постои активен пазар (обврзници за денационализација), се зголемат/намалат за 0,5% на 31 декември 2015 година, а сите други варијабли останат исти капиталот на Друштвото ќе се зголеми/намали за МКД 249 илјади (2014: МКД 102 илјада).

3 Управување со ризици (продолжува)

В Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик претставува веројатност од случување на негативни настани кои ќе доведат до неможност Друштвото да ги исполнува достасаните обврски.

Друштвото има воспоставено постапка за управување со ликвидносниот ризик на месечно ниво и известува за месечната и кварталната ликвидносна позиција. Одржувањето на соодветно ниво на ликвидни средства е под влијание и на законските барања, односно барањата на регулаторот за одржување на задолжителни ликвидни средства во износ утврден како % од главнината на Друштвото.

Во досегашното работење Друштвото било во можност да ги подмири сите доспеани обврски. Сите финансиски обврски на Друштвото доспеваат во рок од една година по 31 декември 2015, освен обврските по основ на долгорочни резервирања за користи на вработените, долгорочни обврски за финансиски наем и одложени даночни обврски.

Табелата подолу претставува анализа на обврските на Друштвото, по групи според остатокот на периодот сметан од датумот на Извештајот за финансиската состојба до датумот на доспевање.

2015	Доспевање до 1 месец	Доспевање од 1 до 3 месеци	Доспевање од 3 месеци до 1 година	Доспевање од 1 до 5 години	Доспевање над 5 години	Вкупно
Останати финансиски обврски	6.830	5.390	489	61	-	12.770
Останати обврски	145	5.777	-	-	-	5.922
Вкупни обврски (договорен датум на доспевање)	6.975	11.167	489	61	-	18.692

2014	Доспевање до 1 месец	Доспевање од 1 до 3 месеци	Доспевање од 3 месеци до 1 година	Доспевање од 1 до 5 години	Доспевање над 5 години	Вкупно
Останати финансиски обврски	7.396	5.838	711	423	-	14.368
Останати обврски	3.673	-	1.741	2.236	-	7.650
Вкупни обврски (договорен датум на доспевање)	11.069	5.838	2.452	2.659	-	22.018

3 Управување со ризици (продолжува)

Г Оперативен ризик

Оперативниот ризик е специфичен вид на ризик кој што настанува заради недостатоци или грешки при делувањето на внатрешните процеси, системи, луѓе или заради надворешни настани. Дефиницијата го вклучува и правниот ризик, а не го вклучува стратешкиот ризик и ризикот од губење на угледот (репутација).

Управувањето со оперативниот ризик е регулирано со Политиката за управување со ризици која пропишува методологија за идентификација, оценка, следење и совладување на оперативните ризици како и евиденција и известување за штетни настани од кои произлегуваат оперативни ризици во работењето на Друштвото.

Д Управување со капитал

Политиката на Друштвото е да одржува стабилност на капиталната база со цел да се задоволат законските барања, да се задржи довербата на пазарот и да се одржи идниот развој на бизнисот.

Според законските барања, капиталот на Друштвото треба да изнесува најмалку ЕУР 4.800 илјади, кога средствата на двата фонда со кои управува имаат вредност од ЕУР 300.000 илјади до ЕУР 400.000 илјади. На 27.10.2015 година, вредноста на двата фонда надмина ЕУР 300.000 илјади, а капиталот на Друштвото е повисок од законски минималниот износ, без да има потреба од дополнителна докапитализација.

4 Проценки при примена на сметководствените политики

Друштвото врши проценки и претпоставки кои влијаат на презентираниите износи на средствата и обврските. Друштвото врши резервирања на трошоци кои се однесуваат на тековната година кои земајќи ги во предвид искуството од минатото, очекувањата за идните настани и влијанието на други фактори, се верува дека се разумни.

5 Приходи од камати на вложувања во депозити

	2015	2014
Приходи од камати на долгорочни депозити	8.005	11.816
Приходи од камати на краткорочни депозити	1.309	1.588
Приходи од камати на депозити по видување и депозити со оригинален рок на доспевање до 3 месеци	197	35
	9.511	13.439

6 Приходи од камати од вложувања во хартии од вредност

	2015	2014
Приходи од камати на хартии од вредност расположиви за продажба	5.884	4.867
Приходи од камати на хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	4	-
	5.888	4.867

7 Останати приходи

	2015	2014
Приходи од ослободени резервирања	-	45
Приходи од курсни разлики	1.015	689
Приходи од трансфер на членови	55	46
Приходи од продажба на основни средства	180	-
Приходи од продажба на услуги	315	-
Останати приходи	247	125
	1.812	905

8 Материјални трошоци

	2015	2014
Наемнини	6.069	6.571
Транспортни трошоци	2.930	2.743
Одржување и заштита	3.738	3.828
Потрошена енергија	1.107	1.148
Потрошени сировини и материјали	281	380
Отпис на ситен инвентар	35	119
Останати услуги	670	715
	14.830	15.504

9 Трошоци за вработени

	2015	2014
Плати	41.319	39.801
Придонеси за доброволно пензиско осигурување	1.205	1.178
Други надоместоци на вработените	3.409	3.709
Резервирања за користи на вработени	379	53
Трошоци за службени патувања	2.055	1.651
	48.367	46.392
Број на вработени на последниот ден од периодот	29	30

10 Останати нематеријални расходи

	2015	2014
Ревизорски и консултантски услуги	4.006	2.955
Донација	311	885
Репрезентација	761	553
Банкарски услуги	248	233
Даноци и членарини	43	84
Курсни разлики	877	753
Надоместоци на членови на УО и НО	208	200
Трошоци за камати	184	169
Останати расходи	1.993	1.119
	8.631	6.951

11 Данок на добивка

	2015	2014
Данок на добивка	6.681	6.294
	6.681	6.294
	2015	2014
Бруто добивка	62.622	58.377
Пресметан данок по стапка од 10%	6.262	5.838
Зголемен за:		
- Непризнати расходи за даночни цели	530	456
Намален за:		
- Извршени вложувања од добивката	(111)	-
Данок на добивка	6.681	6.294

11 Данок на добивка (продолжение)

Основа за пресметување на данокот е добивката утврдена како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник, во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди и искажана во билансот на успех. Основата се зголемува за непризнаените расходи за даночни цели, но и за дел од потенцијално неостварените приходи од поврзани лица (приходни камати и трансферни цени). Даночната основа се намалува за износот на извршените вложувања во материјални и нематеријални средства од добивката од предходната година (реинвестирана добивка).

12 Парични средства и парични еквиваленти

	2015	2014
Депозити со оригинален рок на достасување до 3 месеци	142	3.469
Жиро сметка	16	8
Парични средства во благајна	2	16
	160	3.493

13 Депозити

	2015	2014
Орочени депозити во домашни банки	194.693	240.415
- Тековни	46.548	75.915
- Нетековни	148.145	164.500

13 Депозити

Краткорочните депозити се пласирани во:

- Стопанска Банка АД Битола со оригинален рок на доспевање од 1 година и каматна стапка од 2,7%.

Долгорочните депозити се пласирани во:

- Охридска Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 3 години (2014: 3 години) и каматна стапка од 6% (2014: 3,9% и 6%).
 - Стопанска Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 3 години (2014: 3 години) и каматна стапка од 4% (2014: 4,2%).
 - Стопанска Банка АД Битола со оригинален рок на доспевање од 3 години (2014: 3 години) и каматни стапки од 6,2% и 5,7% (2014: 6,2% и 5,7%).
 - Прокредит Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 3 години и каматна стапка од 4% (2014: нема).
 - НЛБ Тутунска Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 3, 5 и 6 години (2014: 3, 4 и 6 години) и каматни стапки кои се движат од 2,6% до 9,5% (2014: помеѓу 5,7% и 9,5%).
- Износот на долгорочни депозити вклучува недоспеана камата од МКД 3.593 илјади (2014: МКД 1.531 илјади).

14 Хартии од вредност

	2015	2014
Расположливи за продажба:		
Државни обврзници	155.281	108.471
Чувани до доспевање:		
Државни записи	1.956	-
	157.237	108.471

Државните обврзници вклучуваат:

- Обврзници за денационализација (04) во износ од МКД 0 илјади (2014: МКД 3.037 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2006 до 1 јуни 2015.
- Обврзници за денационализација (09) во износ од МКД 1.376 илјади (2014: МКД 1.619 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2011 до 1 јуни 2020.
- Обврзници за денационализација (10) во износ од МКД 7.444 илјади (2014: МКД 8.716 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2012 до 1 јуни 2021.
- Обврзници за денационализација (13) во износ од МКД 7.109 илјади (2014: МКД 6.935 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2015 до 1 јуни 2024.
- Обврзници за денационализација (14) во износ од МКД 33.793 илјади (2014: МКД 0 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2016 до 1 јуни 2025.

14 Хартии од вредност (продолжение)

- Континуирана ДО2011/02-0916дк во износ од МКД 3.004 илјади (2014: МКД 2.999 илјади), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во септември 2016.
- Континуирана ДО2011/04-1216дк во износ од МКД 2.503 илјади (2014: МКД 2.499 илјади), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во декември 2016.
- Континуирана ДО2012/01-0317дк во износ од МКД 4.507 илјади (2014: МКД 4.498 илјади), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во март 2017.
- Континуирана ДО2012/02-0617дк во износ од МКД 11.993 илјади (2014: МКД 11.972 илјади), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во јуни 2017.
- Континуирана ДО2012/10-0917дк во износ од МКД 4.005 илјади (2014: МКД 3.998 илјади), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во септември 2017.
- Континуирана ДО2012/17-1117дк во износ од МКД 5.008 илјади (2014: МКД 5.000 илјади), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во ноември 2017.
- Континуирана ДО2013/11-0418дк во износ од МКД 4.997 илјади (2014: МКД 4.988 илјади), со каматна стапка од 4,9% годишно. Главницата доспева во април 2018.
- Континуирана ДО2013/13-0518дк во износ од МКД 6.995 илјади (2014: МКД 6.983 илјади), со каматна стапка од 4,9% годишно. Главницата доспева во мај 2018.
- Континуирана ДО2013/23-0718дк во износ од МКД 4.497 илјади (2014: МКД 4.489 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во јули 2018.
- Континуирана ДО2013/25-0818дк во износ од МКД 4.007 илјади (2014: МКД 4.000 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во август 2018.
- Континуирана ДО2013/28-1018дк во износ од МКД 14.022 илјади (2014: МКД 13.997 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во октомври 2018.
- Континуирана ДО2013/31-1118дк во износ од МКД 15.024 илјади (2014: МКД 14.999 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во ноември 2018.
- Континуирана ДО2013/35-1218дк во износ од МКД 1.998 илјади (2014: МКД 1.995 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во декември 2018.
- Континуирана ДО2014/08-0319дк во износ од МКД 1.997 илјади (2014: МКД 1.994 илјади), со каматна стапка од 4,6% годишно. Главницата доспева во март 2019.
- Континуирана ДО2014/18-0824дк во износ од МКД 2.004 илјади (2014: МКД 2.000 илјади), со каматна стапка од 5% годишно. Главницата доспева во август 2024.
- Континуирана ДО2015/18-0525дк во износ од МКД 14.519 илјади (2014: МКД 0 илјади), со каматна стапка од 3,5% годишно. Главницата доспева во мај 2025.
- Континуирана ДО2015/35-0825дк во износ од МКД 2.004 илјади (2014: МКД 0 илјади), со каматна стапка од 3,5% годишно. Главницата доспева во август 2025.

Во износот на обврзниците е вклучена и камата од МКД 2.475 илјади (2014: МКД 1.753 илјади).

Државните записи вклучуваат:

- Државен запис ДЗ2015/23-364 во износ од МКД 1.956 илјади (2014: МКД 0), со каматна стапка од 2,5% годишно. Главницата доспева во декември 2016.

15 Останати финансиски средства

	2015	2014
Однапред пресметани приходи (управувачка провизија)	7.720	7.067
Побарување за надоместок од придонеси	12.264	5.859
Останати побарувања	20	67
	20.004	12.993

16 Останати средства

	2015	2014
Однапред платени трошоци	305	356
Залиха на резервни делови	167	167
Останати средства	89	171
	561	694

17 Материјални вложувања

Набавната вредност на материјалните вложувања, соодветната амортизација и сегашната вредност на 31 декември 2015 година е прикажана подолу:

	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 01.01.2015	5.719	6.822	4.451	16.992
Нови набавки	-	183	36	219
Продажби	(1.380)	-	-	(1.380)
Состојба на 31.12.2015	4.339	7.005	4.487	15.831

	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Исправка на вредност				
Состојба на 01.01.2015	3.808	5.268	4.159	13.235
Амортизација за годината	691	728	94	1.513
Продажби	(1.380)	-	-	(1.380)
Состојба на 31.12.2015	3.119	5.996	4.253	13.368

	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Сметководствена вредност				
Состојба на 01.01.2015	1.911	1.554	292	3.757
Состојба на 31.12.2015	1.220	1.009	234	2.463

17 Материјални вложувања (продолжува)

	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 01.01.2014	3.461	6.540	4.318	14.319
Нови набавки	2.258	710	173	3.141
Расходување	-	(428)	(40)	(468)
Состојба на 31.12.2014	5.719	6.822	4.451	16.992
Исправка на вредност				
Состојба на 01.01.2014	3.144	4.948	3.995	12.087
Амортизација за годината	664	747	203	1.614
Расходување	-	(427)	(39)	(466)
Состојба на 31.12.2014	3.808	5.268	4.159	13.235
Сметководствена вредност				
Состојба на 01.01.2014	317	1.592	323	2.232
Состојба на 31.12.2014	1.911	1.554	292	3.757

18 Нематеријални вложувања

Набавна вредност	Софтвер и лиценци
Состојба на 01.01.2015	16.291
Нови набавки	940
Состојба на 31.12.2015	17.231
Амортизација	
Состојба на 01.01.2015	12.535
Амортизација за годината	1.089
Состојба на 31.12.2015	13.624
Сегашна вредност	
На 1 Јануари 2015	3.756
На 31 Декември 2015	3.607
Набавна вредност	Софтвер и лиценци
Состојба на 01.01.2014	15.860
Нови набавки	715
Расходување	(284)
Состојба на 31.12.2014	16.291
Амортизација	
Состојба на 01.01.2014	11.591
Амортизација за годината	1.228
Расходување	(284)
Состојба на 31.12.2014	12.535
Сегашна вредност	
На 1 Јануари 2014	4.269
На 31 Декември 2014	3.756

19 Останати финансиски обврски

	2015	2014
Обврски спрема добавувачи	2.086	4.670
Пресметани трошоци	10.649	9.667
Останати обврски	35	31
	12.770	14.368
Тековни	12.709	13.945
Нетековни	61	423

20 Обврски за користи на вработените

	2015	2014
Обврски за резервирања за користи на вработени	1.120	533
	1.120	533

Друштвото прави Резервирања за користи за вработените: јубилејни награди и отпремнина за пензионирање. Износот на резервирањата за јубилејни награди и отпремнина за пензионирање се утврдува земајќи ги предвид следните претпоставки:

- Дисконтен фактор од 6%
- Број на вработени подобни за правото на користи и
- Идните зголемувања на платите имајќи го во предвид општиот индекс на зголемување на плати, промоциите и зголемувањата на платите како резултат на зголемување на минатиот труд.

2015	Отпремнина за пензионирање	Јубилејни награди	Вкупно
Состојба на 1 Јануари	113	420	533
Нови резервации	6	372	378
Искористени резервации	-	(134)	(134)
Зголемување во дисконтираниот износ	17	55	72
Трансфер во останата сеопфатна добивка	271		271
	407	713	1.120
Тековни	-	-	-
Нетековни	407	713	1.120

20 Обврски за користи на вработените (продолжува)

2014	Отпремнина за пензионирање	Јубилејни награди	Вкупно
Состојба на 1 Јануари	240	368	608
Нови резервации	7	47	54
Искористени резервации	-	(45)	(45)
Зголемување во дисконтираниот износ	28	50	78
Трансфер во останата сеопфатна добивка	(162)		(162)
	113	420	533
Тековни	-	-	-
Нетековни	113	420	533

21 Останати обврски

	2015	2014
Обврски спрема вработени	5.922	7.650
	5.922	7.650

22 Одложени даноци

Одложен данок се пресметува заради привремените разлики помеѓу вредностите кои се користат како основа заради оданочување и сметководствените вредности на средствата и обврските заради финансиско известување. Тековната важечка даночна стапка е користена за утврдување на одложениот данок на добивка.

	Обврски	
	2015	2014
Хартии од вредност-расположливи за продажба	49	47
	49	47
Нетековни	49	47

Движење на одложените даночни обврски:

	На 1 јануари 2015	Признаен во БУ	Признаен во останата сеопфатна добивка	На 31 декември 2015
Хартии од вредност-расположливи за продажба	(47)	-	(2)	(49)
Одложени даночни обврски	(47)	-	(2)	(49)

23 Основна главнина

На 31 декември 2015 година, основната главнина на Друштвото се состои од 21.200 акции (31 декември 2014 година: 21.200 обични акции). Номиналната вредност по акција изнесува 100 ЕУР исказана во денарска противвредност по среден курс на Народна Банка на Република Македонија на денот на издавањето на акциите.

Акциите носат право на глас во Собранието на Друштвото, право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и право на исплата на дел од остатокот од ликвидационата односно стечајната маса на Друштвото. Секоја акција на имателот му носи право на еден глас на собранието на акционери.

Акционер	Број на акции	Вредноста на акција во ЕУР	Вредност во ЕУР	Учество во %
Нова Љубљанска Банка д.д	10.812	100	1.081.200	51%
НЛБ Тупунска Банка АД Скопје	10.388	100	1.038.800	49%
ВКУПНО	21.200		2.120.000	

24 Акумулирана добивка

	2015	2014
Акумулирана добивка- ограничена за распределба	149.012	89.460
Акумулирана добивка- слободна за распределба	61.806	111.434
	210.818	200.894

Согласно законските барања, капиталот на Друштвото треба да изнесува најмалку ЕУР 4.800 илјади (МКД 295.655 илјади), кога средствата на двата фонда со кои управува Друштвото ќе имаат вредност помеѓу ЕУР 300.000 илјади и ЕУР 400.000 илјади. Акумулираната добивка, како дел од капиталот има значајно влијание во достигнувањето на овој износ. Друштвото е должно во секое време да го одржува овој износ на главнина, па според тоа акумулираната добивка не може целосно да се распредели на акционерите.

Во 2015 година, согласно Одлуката за распределба на добивката на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје за 2014 година, донесена на Годишното собрание на акционери, од остварената добивка за 2014 година во износ од МКД 52.083 илјади, исплатена е дивиденда во износ од МКД 43.296 илјади, односно МКД 2.042,2 по акција.

25 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти на Друштвото согласно член 3, став 5 од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и член 4, став 12 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување се: Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана, НЛБ Тутунска Банка АД Скопје, НЛБ Лизинг доо Љубљана, НЛБ Склади ДОО како и членовите на клучниот менаџерски персонал. Состојбата на вкупните вложувања и вкупниот обем на остварени трансакции со поврзаните субјекти изнесуваат:

НЛБ Тутунска Банка АД Скопје		
	2015	2014
Извештај за финансиска состојба		
Парични средства и парични еквиваленти	157	3.477
Краткорочни депозити	-	-
Долгорочни депозити	55.600	40.000
Однапред пресметани приходи по основ на камата на долгорочни и краткорочни депозити	901	1.353
Обврски спрема добавувачи	674	2.996
Извештај за сеопфатна добивка		
Приходи од камата	3.335	5.497
Негативни курсни разлики	15	14
Банкарски услуги – надомести и провизии	248	228
Наемнини	5.940	6.571
Трошоци за маркетинг активности	431	499
Материјални трошоци	1.373	1.302
Пренос на средства за порамнување на трансакција – купување на обврзници	52.937	19.305

25 Трансакции со поврзани субјекти (продолжува)

НЛБ Лизинг доо Љубљана	2015	2014
Извештај за финансиска состојба		785
Обврски за финансиски наем	423	785
	2015	2014
Извештај за сеопфатна добивка		57
		-
Трошоци за камати	46	57
Останати трошоци	122	-
	2015	2014
НЛБ Склади ДОО Љубљана		
		-
Приходи од продажба на услуги	314	-
Префактурирање на трошоци	105	-
	2015	2014
Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана		
Надомест и провизии	-	3
Префактурирање на трошоци	37	49

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал на Друштвото вклучени во Трошоци за вработените (белешка 9) се како што следува:

	2015	2014
Краткорочни користи за клучниот менаџерски персонал	24.957	20.538
Долгорочни користи за клучниот менаџерски персонал	-	9

Вкупните надомести на членовите на Надзорниот Одбор, кои не се вработени во Друштвото, вклучени во Останати нематеријални расходи (белешка 10) се како што следува:

	2015	2014
Надомести за членови на НО (надворешни лица)	208	200

26 Обврски по основ на оперативен лизинг

Обврските по основ на оперативен лизинг произлегуваат од договорите за оперативен лизинг со поврзаната страна НЛБ Тутунска Банка АД Скопје.

	2015	2014
До една година	3.373	3.850
Од една година до пет години	-	-
Над пет години	-	-
Вкупно	3.373	3.850

27 Обврски по основ на финансиски лизинг

Обврските по основ на финансиски лизинг произлегуваат од договорите за финансиски лизинг со поврзаната страна НЛБ Лизинг ДОО Љубљана.

	2015	2014
До една година	362	362
Од една година до пет години	61	422
Над пет години	-	-
Вкупно	423	784

28 Настани по датумот на известување

Не постојат материјално значајни настани што се случиле по датумот на известување, а кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
2015



NLB

Нов пензиски фонд

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје

Ул.Мајка Тереза бр.1, 1000 Скопје

02/15 500 | 02/5100 287 | 02/5100 285

kontakt@npf.com.mk | www.nlbnpf.mk